

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

8

1911

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ε.Υ.Δ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ Η' — 31 Μαρτίου 1911. — ΤΕΥΧΟΣ Α'.

Ο ΜΑΡΚΙΑΝΟΣ ΚΩΔΙΞ 524.

Ἀτελέστατα περιγράφεται ἐν τῷ καταλόγῳ τοῦ Zanetti¹ ὁ Μαρκιανὸς κώδιξ 524, καίπερ ἔχων μεγάλην σημασίαν διὰ τε ἄλλα καὶ ἰδίως τὰ ἐν αὐτῷ περιλαμβανόμενα βυζαντιακὰ ἐπιγράμματα. Εἶνε δὲ βομβύκινος, γεγραμμένος κατὰ μὲν τὸν κ. Λέοντα Sternbach² καὶ τὸν κ. K. Hognu τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα, κατὰ δὲ τὸν Zanetti περὶ τὸν αὐτὸν αἰῶνα (saeculi circiter XIV), κατὰ δὲ τὴν ἐμὴν γνώμην τὸν δέκατον τρίτον αἰῶνα ὑπερμεσοῦντα. Καί τινα μὲν τῶν ἐν αὐτῷ ποιημάτων εἶνε ἔργα τοῦ ἱατροῦ καὶ ποιητοῦ Νικολάου Καλλικλέους, ταῦτα δὲ πρὸς ἄλλοις ληφθεῖσιν ἐκ τοῦ Λαυρεντιακοῦ Plut. XXXII cod. 33, τοῦ Μαρκιανοῦ 498 καὶ τῆς τῷ 1538 ἐν Βασιλείᾳ ἐκδόσεως τοῦ Θεοδώρου Προδρόμου ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Sternbach³. Ὁ δὲ κ. Kuriz, ἐκδούς τὰ ποιήματα Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου, ἔλαβε καὶ τοῦτον τὸν κώδικα ὑπ' ὄψιν. Τὰ δὲ λοιπὰ ποιήματα τοῦ κώδικος ἐγράφησαν ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου Στιλβῆ, τοῦ Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας, τοῦ πατριάρχου Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶν, Θεοδώρου τοῦ Προδρόμου καὶ ἄλλων ποιητῶν τοῦ δωδεκάτου καὶ δεκάτου τρίτου αἰῶνος, οἵτινες δυστυχῶς σπανίως μόνον κατονομάζονται.

Τὰ ποιήματα ταῦτα πάντ' ἀντέγραψεν ἐκ τοῦ κώδικος βρα-

¹ Graeca D. Marci bibliotheca codicum manuscriptorum. (Ἐν Βενετίᾳ). 1740 σ. 282-3.

² Nicolai Callielis Carmina. Ἐν Κρακοβίᾳ. 1903 σ. 3.

³ Ἐνθ' ἀν.

χὺν χρόνον πρὸ ἐμοῦ, ἐπὶ μακρὸν μελετήσαντος τὸν κώδικα τοῦτον τῷ 1903, ἤδη τῷ 1901 καὶ 1902 ὁ ἐν Βιέννῃ διδάκτωρ κ. Κωνσταντῖνος Ηορνα, καὶ ἀργότερον πολλάκις, καθ' ἃ μοι ἀνεκοίνωσεν, ἀντιβαλὼν τὸ ἀντίγραφον αὐτοῦ. Ἐξέδωκε δὲ κατὰ τὸν κώδικα τοῦτον τὰ ἐπιγράμματα τοῦ Βαλσαμῶν¹ καὶ τὸ Ὀδαιπορικὸν τοῦ Μανασσῆ², ἐδημοσίευσεν δὲ καὶ ἐπίμετρον εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Sternbach ἔκδοσιν τοῦ Καλλικλέους, ἣν ἐπ' ἴσης εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ παρασκευάσει³, ἐξέδωκε δὲ πού καὶ πού καὶ τινὰ μικρὰ τῶν ἄλλων ἐπιγραμμάτων τοῦ κώδικος ἀπόσπασματικῶς. Καθ' ἃ δὲ μοι ἀνεκοίνωσεν δι' ἐπιστολῆς τῆς 21 Ἰουνίου 1911, καὶ τοῦ συνόλου τῶν ποιημάτων θὰ εἶχεν ἔτοιμον τὴν ἔκδοσιν ἤδη πρὸ καιροῦ, ἀλλὰ συνεκράτησεν αὐτὸν πλὴν ἄλλων σκέψεων ἢ δυσκολία τοῦ ταύτισμοῦ τῶν ὡς τὸ πλεῖστον ἀνωνύμων ποιητῶν τοῦ κώδικος. Καὶ ηὐχθήθη μὲν μοι ὁ κ. Ηορνα νὰ ὑπάρξω περὶ τοῦτο εὐτυχέστερος αὐτοῦ, ἀλλ' ὁμολογῶ, ὅτι τὸ ἔργον, καθ' ἃ καὶ ἐκεῖνος ἀποδέχεται, δὲν εἶνε εὐκόλον. Εἶνε δ' ὅμως οὐχ ἥττον ἢ ἀξία λόγου αὕτη συλλογὴ περισπούδαστος καὶ ἐπείγει ἢ ἀκριβῆς αὐτῆς ἀναγραφὴ τοῦτο μὲν ὅπως τῇ κοινῇ πολλῶν φροντίδι σὺν τῷ χρόνῳ διαγνωσθῆ ἢ πατρότης τῶν ποιημάτων, τοῦτο δ' ἔνεκα τῶν πολλῶν κυρίων ὀνομάτων, τῶν γενεαλογιῶν μελῶν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου καὶ ἄλλων εὐπατριδῶν τοῦ Βυζαντίου, τῶν εἰς καλλιτεχνήματ' ἀναφερομένων εἰδήσεων καὶ τῶν σημαντικῶν πολλάκις γεγονότων, ὧν μνημονεύουσιν ἢ ἄτινα ὑπαινίσσονται οἱ ἐπιγραμματοποιοί. Καὶ ἄνευ δὲ τῆς γνώσεως τῶν συγγραφέων αὐταὶ καὶ μόναι πολλάκις αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν ποιημάτων τούτων παρέχουσι πολλαπλὴν διδασκαλίαν περὶ ιστορικῶν γεγονότων καὶ ἄλλων πραγμάτων σχετιζομένων πρὸς τὰ τῆς

¹ Die Epigramme des Theodoros Balsamon in den Wiener Studien Τόμ. ΚΕ' (1903) σ. 165 κ. ἑ.

² Byzantinische Zeitschrift Τόμ. ΙΓ' (1904) σ. 313 κ. ἑ.

³ Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien.

βυζαντιακῆς αὐλῆς καὶ τοῦ καθ' ὄλου βίου τοῦ δωδεκάτου καὶ δεκάτου τρίτου αἰῶνος. Διὸ ἀναμένων τὴν πλήρη ποτὲ ἐκδοσιν ταύτης τῆς συλλογῆς ὑπὸ τοῦ κ. Ηορηὰ δὲν ἐθεώρησ' ἄσκοπον νὰ σπεύσω ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ κώδικος καὶ τὴν ἐκδοσιν τινῶν τῶν ἐπιγραμμάτων, ἐπιφυλασσόμενος ἐν προσεχεί τεύχει τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος νὰ προβῶ καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν ἐρμηνείαν τινῶν αὐτῶν.

Εἶνε δὲ ὁ κώδιξ δυσανάγνωστος οὐ μόνον διὰ τὸ πυκνὸν τῆς γραφῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀμυδρότητα τοῦ μέλανος καὶ τὴν ὑγρασίαν, ὑφ' ἧς ἔπαθεν ὁ κώδιξ. Διὸ τινὰ μὲν ἀμφίβολα ἐδήλωσα διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου (;), τὰ δὲ ὅλως ἀφανῆ διὰ στιγμῶν. . . . Ἄλλως δ' ἐτήρησα καὶ ἐν τῇ παραθέσει τῶν ἐν ὄλῳ ἐκδιδόμενων ἐπιγραμμάτων τὰς ἐν αὐτῷ γραφάς, ἕνεκα τοῦ χαρακτῆρος περιγραφῆς τοῦ κώδικος, ὃν μᾶλλον ἔχει ἡ δημοσίευσίς αὕτη. Οὐδ' εἶνε λελανθασμένα καὶ ἐπανορθωτέα ἅπαντα τὰ ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ τινὰ μὲν, καίπερ ξενίζοντα ἡμᾶς, προέρχονται ἐξ ἰδιοτήτων τῆς βυζαντιακῆς ὀρθογραφίας, τινὰ δὲ, ὡς αἱ περὶ τὰ ἐγκλιτικὰ καὶ ἐγκλινόμενα διαφοραὶ, τὸ ἐνιαχοῦ ἄτογον τοῦ δε καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἔχουσι λόγους μετρικοὺς καὶ δέονται προσοχῆς, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν ἐξακρίδωσιν τῆς πατρότητος τῶν ποιητῶν.

Ὁ κώδιξ εἶνε γεγραμμένος διὰ διαφόρων χειρῶν καὶ συμπηγμένος ἐκ διαφόρων μερῶν, καθ' ἃ ἀποδεικνύει ἢ τε διαφορὰ τοῦ βομβυκίνου χάρτου καὶ ὁ διάφορος τρόπος τῆς σημειώσεως τῶν τετραδίων ἢ ἡ ἐνιαχοῦ παντελῆς ἔλλειψις τοιαύτης σημειώσεως. Ἄλλὰ τὰ περὶ τούτων θέλω ἐκθέσει προκριότερον ἐν τέλει τῆς μακρᾶς περιγραφῆς τοῦ κώδικος, ἧς ἄρχομαι ἀμέσως, χάριν εὐκολωτέρας κατανοήσεως αὐτῶν διὰ τῶν παραπομπῶν εἰς τοὺς ἐν τῇ περιγραφῇ ταύτῃ ἀναγεγραφομένους ἀριθμοὺς, οἵτινες, καθ' ἃ ἄλλως εὐκόλως ἐννοεῖται, προσετέθησαν ὑπ' ἐμοῦ.

1 (φ. 1^α). «Εἰς τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Νύσσης, Ἰωάννην τὸν Ἐλεήμονα, Ἀντώνιον καὶ Γρηγόριον τὸν θαυματουργόν, ἰζωγραφημένους ὁμοῦ».

Μονόστιχον, ἔχον ὧδε·

Νοῦς οἶκτος ἐγκράτεια θαυμάτων βλύσις.

2 (φ. 1^α). «Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Μονομάχου ἣν ἱστόρησαν οἱ παρ' αὐτοῦ συμπαθηθέντες Λογγίβαρδοι».

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Ὁ γῆς ἀνάσσων [προσ]τάτης Μονομάχος
μόνοις μάχεσθαι δαίμοσι γνοῦς σωφρόνως
πταίουσι συγχώρησιν ἀνθρώποις νέμει.
Μιμούμενος γὰρ τὴν φιλόανθρωπον φύσιν
τοῦ συμβασιλεύοντος αὐτῷ Κυρίου
συγγνωμονεῖ σφάλλουσιν οἰκτροῖς οἰκέταις.

3 (φ. 1^α). «Εἰς τὸν πατριάρχην Μιχαὴλ ὡς ἀπὸ προσώπου τοῦ διακόνου Λαζάρου, ὅτε αὐτὸν ἐποίησε χαρτουλλάριον». Στίχοι 8.

Ἄρχ. Πρὸ τῶν πυλῶν βλέπων με τοῦ θεοῦ δόμου.

4 (φ. 1^α). «Εἰς Τριάδα ἁγίαν εἰς τὸν πατέρα τῶν ἡμερῶν καθήμενον ἐπὶ θρόνου καὶ φέροντα ἐπὶ κάλπης τὸν τε Χριστὸν καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἰδει περιστερᾶς». Στίχοι 18.

Ἄρχ. Κἂν σχηματισμὸν οὐκ ἔχωσιν οὐδένα.

5 (φ. 1^α). «Εἰς τὸν Γκλινον (=Τρίκλινον) τοῦ Μονομάχου τὸν ἐν τοῖς Μαγγάνοις». Στίχοι 6.

Ἄρχ. Εἰπόν τι τερπνὸν πανταχοῦ τοῖς ἐν δόμοις.

6 (φ. 1^α). «Εἰς τὸν Ἄμωσιν τὸν Αἰθίοπα». Στίχοι 10.

Ἄρχ. Οὐκ ἔστι χροῶμα λευκὸν ἀμφω καὶ μέλαν.

7 (φ. 1^β). «Εἰς τὸν Βουμῆ δαίροντα τὰς γυναῖκας γυμνάς καὶ πληροῦντα τὸ πρόσωπον αὐτῶν αἰθάλης καὶ οὕτω δημεύοντα».

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Τὰ δῆλα κρύπτων καὶ τὰ κρυπτὰ δεικνύων,
κρυπτῶς ἐπόπτην οὐ φοβῆ θεὸν λόγον ;

8 (φ. 16). Ἔπιται μεμονωμένος ὁ ἐξῆς στίχος·
— ἄνθραξ ἀθλητῆ δῶρον ἐκ Μονομάχου.

9 (φ. 16). «Εἰς τὸν σπόγγον». Στίχοι 6.
Ἄρχ. Χαυθόν τι σῶμα, θαῦμα πῶς ὕδωρ φέρει.

10 (φ. 16). «Εἰς τὴν εἰκόνα τῆς ἀκαταμαχήτου Θεοτύκου ἦν
κατεσκευάσει Κωνσταντίνος βασιλεὺς ὁ Μονομάχος. Εἰσὶ δὲ οἱ στίχοι
ἀπὸ προσώπου τῆς εἰκόνας».

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Τὴν ἀκαταμάχτην, ὦ Μονομάχε,
ἐν ταῖς μάχαις ἔχων με σύμμαχον μάχου.

11 (φ. 16). «Ἔτερος».

Μονόστιχον ἔχον ὧδε·

Ἔχων μάχαις σύμμαχον ἄμαχον μάχου.

12 (φ. 16). «Τοῦ Ἀδριανουπόλεως πρὸς τοὺς στίχους
τοῦ Κερκύρων ἀναγνωσθέντας ἐν τῇ συνόδῳ».

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Τούτων δοθέντων τῇ σεβαστῇ συνόδῳ
ἢ λυκόκυπρος ἐφράγη¹ στωμυλία
στίχοις ἀποπνιγεῖσα τοῖς τοῦ Κερκύρων,
θυμνδίας δὲ πανταχοῦ πληρουμένης
5 μόνος στενάζει τοῦ σκότους ὁ προστάτης.

Ὁ Κερκύρας, εἰς οὐ τοὺς στίχους ἐγράφη τὸ ἄνω ἐπίγραμμα, εἶνε
ὁ Νικόλαος, ζήσας ἐπὶ Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ. Τὸ δ' ἐπὶ τῇ παραι-
τήσει αὐτοῦ προκείμενον ποίημα ἐξέδωκα μετὰ τὴν τριπλῆν αὐτοῦ
προτέραν ὑπὸ τοῦ Μουστοξύδου ἐκδοσιν ἀκριβέστερον ἐκ τοῦ Μονα-
χείου CCI² ἐν τοῖς Κερκυραϊκοῖς Ἀνεκδότοις (Ἐν Ἀθήναις, 1882

¹ Ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἐφρώγη ;

² Ἐκ τυπογραφικοῦ λάθους σημειοῦται ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐκδόσει CCXII.

σ. 21 κ. ἑ.). Περιέχεται δὲ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν τῷ κώδικι 17 τῆς ἐν Ἁγίῳ ὄρει μονῆς Κουτλουμουσίου¹, εἰ μὴ καὶ ἀλλαγῶ. Ὅτι δὲ οἱ πέντε ἐν ἐπιμέτρῳ τοῦ ποιήματος τοῦ Νικολάου φερόμενοι στίχοι ἐγράφησαν πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ἀδριανουπόλεως τῶρα τὸ πρῶτον λαμβάνομεν ἐκ τοῦ Μαρκιανῶ κώδικος, ἐν ᾧ δυστυχῶς δὲν προστίθεται καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Περιέχουσι δ' οἱ ἐν τῷ Μαρκιανῶ στίχοι οὗτοι τὰς ἐξῆς διαφορὰς πρὸς τὰς ἐν τῇ ἐμῇ ἐκδόσει. Στ. 2 : λυκόκαπρος. — στ. 3 : λόγοις ἀποψυγεῖσα. — 4. παντοῦ κεχυμένης.

13 (φ. 16). «Εἰς τὴν βίβλον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου τὴν λεγομένην Μαργαρίτης». Στίχοι 4.

Ἄρχ. Ναὶ μαργαρίται χειλέων σῶν οἱ λόγοι.

14 (φ. 16). «Τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἀναισθητὸν τινὰ λοιδορον». Στ. 5.

Ἄρχ. Καὶ βάτραχοι φωνοῦσιν, ἀλλ' ἐκ τελεμάτων.

15 (φ. 16). «Εἰς τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας Θέκλης λελατομημένην ἀπὸ πέτρας».

Ἔχει ὅλον ὄδα·

Κρύπτει πέτρα· νῦν δ' ὑπεκφέρει Θέκλαν.

16 (φ. 16). «Τοῦ Βουλγαρίας [Θεοφυλάκτου] ἀξιοῦντος Νεῖλον τινὰ μοναχὸν ἵνα ὑπερλαλήσῃ αὐτοῦ τοῦ μὴ γειτονῆσαι τούτῳ τὸν Ἀντίοχον». Στίχοι 21.

Ἄρχ. [Τίμ]ῃε Νεῖλε χρῆζομεν σῶν ῥημάτων.

17 (φ. 2^α). Ἀνεπίγραφον ποίημα στίχων 80.

Ἄρχ. Τοὺς οὐρανοὺς σῶν εἶδον ἔργα δακτύλων·
ἐκ γὰρ βραχείας ἀλλὰ καὶ λείας ζύμης
ὡς δέσφιν ἐξέτεινας ἡμῖν τὸν πόλον.

Τελ. Ἀλλ' ὦ γυναικῶν παρθένων σὺ σεμνότης
ποθῶ τῆ μικρὸν καὶ πρὸς αὐτὴν σε φράσαι
καὶ ταῦτα ποιεῖς ἐξ ἀλεύρου καὶ ζύμης

¹ Σπύρ. II. Δάμπρου Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ Ἁγίου ὄρους ἑλληνικῶν κωδίκων. Ἐν Κανταβριγῆ τῆς Ἀγγλίας. Τόμ. Α' σ. 275.

ἐκ στήμονος τῆ καὶ κρόκης γινῶναι θέλω·
ἀλλ' οὐ μαθεῖν πάρεστιν ἐξ ὧν εἰργάσω
κάν τῆ τέχνη μάλιστα τῆς ἰστοουργίας
πάσας παρέοχη Πινελόπας Ἑλένας
ἀμὴν λέγω σε καὶ γυναῖκας Λεσβίας».

18 (φ. 2⁶). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὰ
πεμφθέντα ἰψυχρασμένα κουτρούβια». Στίχοι 6.

Ἄρχ. Δέξαι ψυχρόν τι δῶρον ἐν καιρῷ θέρους.

Φέρεται ἐν τοῖς τοῦ Χριστοφόρου Μυτιληναίου ἐκδ. *Kurtz* σ. 29
ἀρ. 45. Μόναι διαφοραὶ παρὰ τῷ *Kurtz* ἐν τῇ ἐπιγραφῇ· «Εἰς τὰ
πεμφθέντα τῷ φίλῳ ἀνθίμα (γρ. Ἄνθιμω;) ἰψυχρισμένα κουτρούβια
καὶ ἐν στ. 4 ὅπου ὁ Μαρκανός κώδιξ ἔχει κρίνεις.

19 (φ. 2⁶). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὸν
Ἡρώδη περὶ τῆς τιμίας κάρας τοῦ Προδρόμου». Στίχοι 10.

Ἄρχ. Ὑπόσχεσιν θεῖς ἡμισυ κράτους ὄλου».

Ἴδε *Kurtz* ἐνθ' ἀν. σ. 46 ἀρ. 74.

20 (φ. 2⁶). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὴν
ἀδελφὴν Ἀναστασῶ τελευταῖα καὶ ἴτι προκαιμένην ἀνακρεόν-
ταιοι». Στίχοι 39 κατὰ τρεῖς σελίδας γεγραμμένοι.

Ἄρχ. Ῥοδο[ει]κέλην γυναῖκα.

Ἴδε *Kurtz* ἐνθ' ἀν. σ. 46 ἀρ. 75.

21 (φ. 3^a). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Ἐπὶ τῇ
ἐκφορᾷ τῆς αὐτῆς». Στίχοι 4.

Ἄρχ. Ἴδου λιποῦσα τὸν σὸν οἶκον ἐκφέρῃ.

Ἴδε *Kurtz* ἐνθ' ἀν. σ. 47 ἀρ. 76.

22 (φ. 3^a). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὸν
ἅγιον Λάζαρον τὸν τοῦ Χριστοῦ φίλον διὰ τὴν σιωπὴν τῶν ἐκείθεν»,
Στίχοι 8.

Ἄρχ. Τῶν ἐν νεκροῖς ἠγγειλας οὐδὲν οὐδόλωσ.

Ἴδε *Kurtz* ἐνθ' ἀν. σ. 52 ἀρ. 80.

23 (φ. 3^a). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τοὺς νεκροθάπτας ὅτε ἐν τῷ ἁγίῳ Λουκᾷ πολυάνδριον ἐνεπρήσθη διαρπάζοντας τὰ τῶν νεκρῶν ἄμφια». Στίχοι 18.

Ἄρχ. Ἀνδρῶνα νεκρῶν πῦρ καταφλέγει κύκλω.

Ἴδε Kurtz ἐνθ' ἄν. σ. 52 ἀρ. 82.

24 (φ. 3^a). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος». Στίχοι 4.

Ἄρχ. Ἐβλυζε πέτρα ρεῖθρον Ἰσραηλίταις.

Ἴδε Kurtz ἐνθ' ἄν. σ. 56 ἀρ. 89.

25 (φ. 3^b). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου τὴν ἐν ταῖς Μαγγάνοις». Στίχοι 14.

Ἄρχ. Ἐν ταῖς ἄνω μὲν μαρτύρων κατοικίαις.

Ἴδε Kurtz ἐνθ' ἄν. σ. 61 ἀρ. 95.

26 (φ. 3^b). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὸν ἐκ μίσης τῆς ὀροφῆς τοῦ Ὁάτου Σωτῆρα κάτω βλέποντα». Στίχοι 6.

Ἄρχ. Δοκεῖς προκύπτων καὶ βλέπων γῆν ὑψόθεν.

Ἴδε Kurtz ἐνθ' ἄν. σ. 62 ἀρ. 98.

27 (φ. 3^b). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Ἡλίου». Στίχοι 6.

Ἄρχ. Ὡς Ἡλίας ζῆ, πῶς ἀπιστήσεις βλέπων.

Ἴδε Kurtz ἐνθ' ἄν. σ. 63 ἀρ. 101.

28 (φ. 3^b). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τινὰ ζωγράφον ζωγραφούντα τὴν εἰκόνα Μιχαήλ». Στίχοι 6.

Ἄρχ. Εἰ τοῦ Μιχαήλ τὴν θεάν γράφεις μόνον.

Ἴδε Kurtz ἐνθ' ἄν. σ. 74 ἀρ. 112.

29 (φ. 3^b). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὴν γέννησιν τοῦ τιμίου Προδρόμου». Στίχοι 6.

Ἄρχ. Θαυμαστὸν οὐδὲν εἰ θεὸς νικᾷ φύσιν.

Ἴδε Kurtz ἐνθ' ἄν. σ. 76 ἀρ. 113.

30 (φ. 36). [Χριστοφόρου τοῦ Μυτιληναίου] «Εἰς τὸν μοναχὸν Ἀθανάσιον περὶ τοῦ πεμφθέντος ῥόδοστάγματος». Στίχοι 4.
 Ἄρχ. Ὅπως ῥόδου τὸ δῶρον ᾧ χρῆσι πάτερ
 Ἴδε Kurtz ἐνθ' ἀν. σ. 81 ἀρ. 117.

31 (φ. 36). «Τοῦ κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ πρωτεκδέχου γεγονότος ἐν τῇ τοῦ θεοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀντί σημειώματος τούτους γεγραφότος» Στίχοι 163.

Ἄρχ. Ἀκουσμα καινὸν καὶ πέρα τραγωδίας
 οἶον περ οὐκ ἦνεγκε πώποτε χρόνος
 τὴν τήμερον σταθεῖσα πρὸ κριτηρίου
 τλήμων μοναχῆ Μαρία καλουμένη
 θέματος ὡς ἔφησε Κιβυρραιώτου
 5 τοῖς ὡσι παρέπεμψε τοῦ συνεδρίου,
 ὃ καὶ κατεστάλαξε πάντων καρδίας
 ὃ καὶ παρεσκεύασεν ἐκ βάρους στένειν,
 ἰλιγγιᾶν ὀρθὰς τε τὰς τρίχας φέρειν
 καὶ πικρίας ἐπλησεν ἀκροωμένους
 10 καὶ δακρῦειν ἐπεισε πάντας ἀθρόως
 κατηφιᾶν τε καὶ στενάζειν καὶ τρέμειν.
 Οὐ γάρ τις ἐνταῦθα δρυὸς ἢ πέτρης.
 Τέλ. Λύσις γάρ ἐστι δεσμὸς ἐκ τῆς συνόδου
 δεσμουμένη ἅπασι τῷ θείῳ φόβῳ
 κἀντεῦθεν εὐρίσκουσα λύσιν σφαλμάτων.

32 (φ. 5^α). «Τοῦ [Θεοδώρου] Προδρόμου».

Ἄρχ. ἡ ὑπόθεσις ὡδε· Τοῦ μυῶν κυριεύοντος ἐν ὀπῇ τινὲ ζοφώδει καὶ κατεσκιασμένη προσμένοντος Κρεῖλλου κατωνομασμένου.

Εἶνε τὸ γνωστὸν δράματιον τὸ ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν ἐπιγραφὴν Γαλομαχία ἢ Κατομουμαχία, οὐ τελευταία καὶ ἀρίστη ἐκδοσις ἡ τοῦ Hercher ἐν Λειψίᾳ τῷ 1873 παρὰ τῷ Teubner ¹.

¹ Πρὸς. *Krumbacher* Geschichte der byzantinischen Litteratur σ. 751 x. i. Ἑλλ. μετασο. *Σωτηριάδου* Τόμ. Β' σ. 704.

33 (φ. 86). Σημείωμα περί ὑπολογισμοῦ τῶν ὥρων τῆς ἡμέρας διὰ τῆς σκιᾶς τοῦ ἡλίου.

34 φ. 9^a). «[Τοῦ] πατριάρχου Βαλααμῶν εἰς τὸν Αἰθίοπα Μωσῆν λογαριασθίντα καὶ λυπούμενον» Στίχοι 3.

*Ἀρχ. Ἐπὶ τῆς λειποθυμίας τρέφει.

*Ἐξιδέθη ὑπὸ *Horna* ἐνθ' ἀν. σ. 199 ἀρ. XL.

35 (φ. 9^a). «Στίχοι τοῦ αὐτοῦ εἰς εὐνορχόπουλον ἀρξασθαι μέλλον σχεδιογραφίας». Στίχοι 6.

*Ἀρχ. Τὴν κνιδοχυτρόπλουτον εὐνούχων φύσιν

*Ἴδε *Horna* ἐνθ' ἀν. σ. 200 ἀρ. XLI.

36 (φ. 9^a). [Τοῦ αὐτοῦ] «Στίχοι εἰς νιπτῆρα ἴνδον δημοσιακοῦ λουτροῦ τῆς μονῆς τῶν Ὀδηγῶν». Στίχοι 9.

*Ἀρχ. Χεῖρες θεοῦ νίπτουσιν οἰκέτου πόδας.

*Ἴδε *Horna* ἐνθ' ἀν. σ. 200 ἀρ. XLII.

37 (φ. 9^a). «Περὶ ὀδόντων». Στίχοι 168.

*Ἀρχ. Μόλις διασχῶν ἐξ ὀδύνης τὸ στόμα

. . . τῶν πόνων ἢ σφοδρότης.

*Ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ τῶ ὄρωντι σελίς τοῦ φ. 9^a ἀφανῆς τὸ πλείστον.

Τίλ. καὶ μαστίγων τὴν βίαν ἠρέμα τρίψε'

πληγείς γὰρ ὀψὲ συγκομίζομαι φρένας.

38 (φ. 106) «Τοῦ¹ Κωνσταντίνου καίστωρος (γρ. κοιαίστωρος) καὶ διδασκάλου τοῦ Στιλβῆ στίχοι λαμβικοί ἐπὶ τῷ συμβάντι ἐν Κωνσταντινουπόλει θεηλάτῳ μεγάλῳ ἔμπρησμῷ μηνὶ Ἰουλίῳ κα' ἴτους ,ρψε'». Στίχοι 937, ὧν ὁ 793 δὲν ἰγρῶφη (ἐν φ. 17^a).

*Ἀρχ. Δεῦτε τρόφιμοι, δεῦτε γῆς βυζαντίδος

ἔσοι πατεῖτε τὴν περὶ κλυτον πόλιν

ξυναυλίαν κλαύσωμεν ὡς τραγωδίαν

¹ Τὸ κεφαλαῖον Τ ἰσοθρόν, τὸ δὲ μικρὸν τ μέλαν.

- χορὸς τραγικὸς ἄλλος ἐκ τῆς ἀσβολῆς,
 5 στυγνὴν φοροῦντες τὴν προσώπειων θέαν,
 καὶ τῇ φλογὶ βλύσωμεν ὕδωρ δακρῦων,
 κᾶν περ χύσις ἀδυσσοῦς αὐτὴν οὐ σδέσει
 τὴν πατρίδα θρηνώμεν ἠνθρακωμένην,
 τὴν βασιλίδα πενθικῶς ἐσταλμένην
 10 ὡς τὰς κρατούσας ἢ τραγωδία γράφει.
 Οὐ χάριεν γὰρ πατρίδος καπνὸν βλέπειν
 ἦν ἀποθρῶσκη δριμύς ἐκ τῶν καυμάτων.
 Ὅσοι καλοῖς τρυφᾶτε τῆς Κωνσταντίνου
 αὐτοὶ γοᾶσθε καὶ πικρὰν τ[ραγωδίαν].
 15 τὴν πατρίδα θρηνεῖτε μητέρος πλέον
 οὐς γνησίως ἔθρεψεν ὡς φίλους γόνους.
 Ἄν ἡ πατρίς καὶ ταῦτα τῶν πανολβίων
 ἂν συμφορὰς τε τὰς ὑπερτέρας πάθοι,
 συγκαλέσω θρηνούσας εἰς ἔμοις λόγους,
 20 ὡς ὁ Προφῆτης συγκαλεῖται πρὸς γόους,
 οὐχὶ ταπεινὰς οὐδὲ τῶν ἀγυρτίδων,
 ἀλλ' ἐξ ὅτε τοῦ πάθους καὶ τοῦ κράτους (*sic*)
 καὶ τῆς τοσαύτης συμφορᾶς τῶν Αὐσόνων.
 Τίνας ἐγὼ λέγοιμι; τὰς θρηνητικὰς
 25 ὅσαι πόλεις μετροῦσιν εἰς ταύτην φόρους
 ὅσαι τὲ προσκυνοῦσι τὴν κράτους πόλιν
 πέμψουσι¹ πᾶσαι θρηῆνον ἐκ τῶν ἐγκάτων·
 ὡς περ κεφαλῇ συμπαθοῦντα πῶς μέρη.
 Τὰς συμφορὰς ἄκουε καὶ λίθων φύσις·
 30 τὸ πῦρ γὰρ ἐσκίσησε καὶ τοῖς ἀψύχοις
 καὶ ταῖς πέτραις ἔδωκεν αἰσθῆσιν πάθους
 ἀἷρ, ὕδωρ, γῆ, τρίπλοκος συστοιχία.
 Τῶν κοσμικῶν ἄκουε τραγωδημάτων
 καὶ δὸς δυνατὴν εἰςφορὰν εἰς τοὺς γόους·
 35 τὸ πῦρ γὰρ ἐκδέβληκα τῆς συναυλίας
 στοιχειακῆς τε τετραδὸς διαγράψω

¹ Τὸ πέμψουσι γεγραμμένον ὅλον ἀνωθεν τῆς λέξεως πταῖουσι ἔξ διαιρέσεως
 ἰαν τὰ γράμματα πταί.

ὡς ἀγρίον τε καὶ βιοφθόρον μόνον
καὶ μιάναν τριάδα τὴν ζωοτρόφον
καὶ τὴν βροτοθρέπτειραν ἀχρειοῦν φύσιν.

40 Ἰδὼρ ἀνέσχε τῷ βίῳ τοὺς ἰχθύας.

φ. 11^α || ἀήρ πετεινά, γῆ τροφῶν πανσπερμίαν,
γεννᾷ δὲ πυρὸς φύσις οὐδὲν ἐν βίῳ,
μόνον λαφύσσει τὰς ὕλας ὡς παμφάγον,

45 πέττει τὰ πάντα καὶ προέρχεται πάλιν
ἄσιτον, ἰσχνὸν ὡσπερ ἐκ λιμαγχόνης.

Ἐν φ. 14^α περὶ τὸ μέσον·

σφαῖραι κατὰ γῆν οἱ νεῶ τοῦ δεσπότη
ὡς ἀντίμιμοι τῶν ἄνω σφαιρωμάτων.

Ἐν φ. 16^β Ὁ φοίνικος δύναμις ὡς τεραστία
εἰ ζῆ καμίνῳ καὶ νεάζει τὰ πτίλα
καὶ τίκτεται πᾶς ἀπὸ γαστροῦ ἀνθράκων·
ὁ δ' αὖ μέγας ἄνθρωπος ὡς πτερόν φθίνει
ἐναπολειφθεὶς ἀνθρακιᾶς ἐν μέσῳ.

Ἡ φλόξ ἐπεστράτευσε καὶ ^{λατίνων} φρακτιένει
καὶ τῶν Ἰταλῶν τὴν πανοπλίαν τρέπει

φ. 16^β || ὄξυ πυριμάλακτον ἀφεῖσα βέλος
καὶ θωράκων εἰςδῆνον εἰς λεπτοουργίαν,
τούτων μαλάττει καὶ χαμαὶ κατακλίνει
σιδήρεον τράχηλον ἐκ φιλαυτίας
ὡς δ' ἀπαλὴν μόλιβδον, ὡς κηρόν λυεῖ.
Πάροικον ἦν τὸ φῦλον οὐκ Αἴγυπτίοις,
ἐν εὐκλεεῖ δὲ τῶν Βυζαντίων πόλει,
ὅμως καμίνου γεύεται σιδηρέας
καὶ πυρπολεῖται φθαρτικῶν ἐξ ἀνθράκων
καὶ ψηλαφητὸν νύκτερον σκότος βλέπει
καὶ πρωτογενῶν ὑστάτων μέσον φόνον.

Ἐν τῷ αὐτῷ φ. 16^β κατωτέρῳ·

Ὁ πῦρ βαθυλώνειον εἰς γῆν Αὐσόνων
κάμινος ἐξαρθεῖσα πρὸς τὸν αἰθέρα

ἦν πίσσα καὶ στυπεῖον καὶ κληματίδες
καὶ πᾶν πυρὶ τρόφιμον ἐξαναφλέγει·
ταῦτα γὰρ ἐστοίδασεν ὄλθος ἐμπόρων
ὠνούμενος φεῦ τὴν φθορὰν τῆς πατρίδος.

φ. 17^α ¶ Τῶν λιμένων περὶ δε τῶν εὐαγκάλων
τί καὶ λαλήσω τῆς καλῆς Βυζαντίδος;
Πρώτους γὰρ αὐτοὺς ἐκτεφροῖ τὸ παφλάσαν
τὰς ἀγκάλας κυκλῶσαν . . . ¹ βία
καὶ κόλπον αὐτὸν ² ψηλαφῆσαν εἰς βάθος,
ὡς νῦν ἐχρῆν μέλασιν ἰστίοις πλεύσειν
καὶ κατάραι τὰς νῆας εἰς τὸν λιμένα
δειξαι τὲ τῷ σχήματι τὴν τρικυμίαν
ἢ μὴ κατάραι μὴδὲ προσχεῖν ἀγκύραις·
σπιλὰς γὰρ αὐτοῦ καὶ κῦμα τῶν καυμάτων
καὶ ζεῖ τὸ ρεῖθρον ὡς τὸ τοῦ Ξάνθου πάλαι
καὶ Πυριφλεγέθοντος Ἕλληνοσ λύσεις.
Ὡς πρὶν Ἀχαιῶν ναύσταθμος πῦρ ἐκφλέγει,
νεώρια νῦν πυρπολεῖ Βυζαντίων.

Χρὴ μὴ κατάραι, μὴ προσορμίσαι σκάφη,
μὴ καὶ φρυγῶσιν Ἀττικὸς καθὰ στόλος
ἐκ πυρὸς ὑγροῦ, κἂν φύσιν ξηρὰν λάχοι.
Φρυκτὸς γὰρ ὧδε φθαρτικὸς τοῖς ναυτίλοις
ἂν ἐξανῆψε τοῦ Παλαμῆδους φῆτις
ἐν λιμένι πρὶν εἰς ὄλεθρον Ἑλλάδος·
χρὴ μὴ προσίσχειν τὰς πολυφόρτους νῆας,

φ. 17^β ¶ ἡμᾶς δὲ διπλῆν τῶν κακῶν λύμην στένειν
τὸ καυστικὸν πῦρ καὶ λιμὸν τὸν πυρφόρον
πάντων ἀπάντων φθαρτικῶν ἀγωγίμων.

Τελ. (φ. 18^α).

Παύσω λόγους μὲν· ἀλλὰ τοὺς γόους τότε
ὅταν πνέοντας τοὺς πεφλεγμένους ἴδω
καὶ πυρκαύστους ἐκνεάσαντας δόμους
καὶ τῶν ναῶν τὸ κάλλος ἐξανθοῦν πάλιν

¹ Κενὸν ἐν τῷ κώδιξι.

² Κατὰ διόρθωσιν τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος κόλπων αὐτῶν.

καὶ τὴν τοσαύτην τῶν καλῶν πανσπερμίαν.
 Οἶμοι στενάζω τοῖς ἀλαλήτοις γόοις
 ἕως ὄρω πῦρ, τὴν φθορὰν τῆς πατρίδος,
 ἕως τὸν ἐχθρὸν εἰς ὑπόμνησιν βλέπω
 ἐν ἐσχάταις τε καὶ δαδούχοις λαμπάσιν,
 ὡς εἶθε πῦρ εὔρηκε παντελῆ σβέσιν,
 ἀπὴν ἐμοῦ βλέμματος ἢ κοινῆ λύμῃ.
 Οὕτω γὰρ ἴσως ἐξελαθόμενν στένειν,
 κὰν οὐ σκότος τὰ πάντα τῇ πυρὸς σβέσει.
 Δέδοικα μὴ φάντασμα καὶ φλογὸς μόνον
 ἐμὴν ψυχὴν φεῦ ἐξεπίμπρα πρὸς γόους.
 Ἄπειπα· πῦρ με καὶ λαλοῦντα συμφλέγει.
 ὦ πῦρ· βαβαὶ πῦρ· καὶ τρίτον καὶ πολλάκις.

Ὡς πρὸς τὴν τεχνικὴν κατασκευὴν τῶν στίχων παρατηρητέον, ὅτι ὁ Στιλβῆς παρὰ τὸ ἔθος τῶν χρόνων ἐν οἷς ἔγραφεν ἔχει ποὺ καὶ ποὺ ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ καὶ στίχους, ὧν ἡ τελευταία λέξις τελευτᾷ εἰς προπαραλήγουσαν ἢ λήγουσαν, καθ' ἃ ἐν ταῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις. Οὕτως ἐν φ. 12^α σελ. 6' στ. 11· οὐδεὶς πατάσσει καὶ στένουσι τραύματα, ἐν φ. 14 σελ. 6' στ. 17 ἂν ἐξετάκη τῷ πυρὶ τὰ δάκρυα· ἐν φ. 14^α σελ. 6' στ. 19· σκηνὴν συνεκρότησαν, ἀλλὰ χάριτος, ἐν φ. 15^β σελ. α' στ. 8· δεῖ κολωνὸς τῶν γόων ἐξαίρεται, ἐν φ. 17^α σελ. 6' στ. 13· καλῶς λαλήσαι τῷ πόνῳ νικώμενος. Ἴδε καὶ ἀνωτέρω στ. 24· τίνας ἐγὼ λέγοιμι; τὰς θρηνητικὰς.

39 (φ. 18^α), «Εἰς εἰκόνα τῆς βαπτίσεως τοῦ Χριστοῦ προτιθεμένην ὅτε ὁ πατριάρχης ἐν παλατίῳ ποιῆται τὰς τῶν Φώτων εὐχὰς, κοσμηθεῖσαν παρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως». Στίχοι 14.

Ἄρχ. Εἴ τις ποταμὸς ἄνθρακος φλόγα βρῦει.

Τίλ. Χρῶζει δὲ χλωρότητι χρυσοῦ τὸν τύπον
 ὁ πορφυρανθῆς Μανουὴλ αὐτοκράτωρ,
 οὔ, λίθε Χριστὲ, τὸ κράτος μὲν ἐδράσαις,
 ἐχθρῶν δὲ τὴν βλάστησιν ὡς ἀγροῦ χλόην
 βολαῖς φλογίσαις μυστικῶν πυρανθράκων.

40 (φ. 18⁶). «Ἐπί εἰκόνι τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Στίχοι 24.

Ἄρχ. Μὴ, Σῶτερ, ὥσπερ προσλαβὼν πρὶν σαρκίον

Τελ. κοσμῶ τύπον σὸν μαργάραις, χρυσῶ, λίθοις
πορφυροφυαῖς παῖς Ἄννης Ἰωάννης
ἀπὸ Στεφάνου Κοντοστεφάνων γένους·
σὺ δ' ἀλλὰ χαλκοῦν τόξον ἐν μάχαις τίθει
τὴν δεξιάν μου, καρδίας δὲ τὰς βάσεις

20 σῆς ἰσχύος στήριζε τῷ στερερῷ λίθῳ,
προσκομμάτων δε πάντα ἐξαίρων λίθους
ἐξευμαρίζοις τοῦ βίου μοι τὰς τρίβους,
ἐς κρίσεως θρόνον δε καθίσας τέλος,
ἐμοὶ τὸ νεῦμα συμπαθὲς κλίνον τότε.

41 (φ. 18⁶). «Εἰς εἰκόνα τῆς σταυρώσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ κοσμηθεῖσαν παρὰ τοῦ Δρυωνίτου». Στίχοι 13.

Ἄρχ. Ἦκουσα Ἀδάμ σῶν ποδῶν ἤχον, λόγε,

Τελ. σώζοις δὲ κάμῃ Μιχαὴλ Δρυωνίτην
χρυσσαργυροῦντα Γολγοθᾶ σου τὸν τύπον.

42 (φ. 18⁶). «Εἰς ἐγκόλπιον Μιχαὴλ τοῦ Ἀλουσιάνου ἔχον μέρος
τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Γαβρα».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Ἐγκάρδιον τρέφοντα σοὶ πόθου φλόγα
καὶ τμημα σῆς φέροντα τοῖς στέρνοις κάρας
Ἀλουσιάνον Μιχαὴλ κύκλῳ σκέποις,
ἀθάλητᾶ Γαβρᾶ βλαστὲ Τραπεζουντίων.

43 (φ. 18⁶). «Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγίου Πέτρου»

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Ἄδου πύλαι μὲν οὐ κατισχύσουσί σου
ἐκκλήσιᾳ τεθέντος ὡς πέτρος, Πέτρε,
τύπου δὲ σελτοῦ σου κατίσχυσε χρόνος
καὶ πρὸς φθορὰν ἠνεγκεν ἀστάτως ῥέων·
5 ἐν σοὶ δὲ βᾶθρον πίστεως φέρων Πέτρος

ἡγουμενεύων τῆς μονῆς τῶν Μογλένων
αὐθις νεουρογῶ· σὺ δὲ τρυφῆς μοι πύλας
τὰς κλεῖς φέρων ἀνοιξον· ἀμοιβὴν νέμων.

44 (φ. 18^ς). «Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγίου Παύλου».

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Νυχθημερεύσας ἐν βυθῷ πρώην, Παῦλε,
πέπονθας οὐδὲν ἀλλὰ νῦν ἔθορα χρόνου
λίθης βυθοῖς ἐκρυσσε μικροῦ σὸν τύπον.
Πέτρος δὲ σὺ δέσμιος ἐνθέω πόθῳ

5 ἡγουμενεύων τῆς μονῆς τῶν Μογλένων
ξέω τὸ γῆρας τῆς γραφῆς τῶν χρωμάτων.

Σὺ δ' ὁ πρὶν ἀρθεῖς εἰς θεάν παραδείσου

φ. 19^α || οἰκίζε κάμὲ προσλαδὼν τούτου μέσον.

45 (φ. 19^α). «Εἰς εἰκόνα τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου».

Στίχοι 6.

Ἄρχ. Βρέχουσιν ὧδε τοὺς Ἀποστόλους νέφην.

46 (φ. 19^α). «Εἰς τὰς εἰκόνας τῶν ἀγίων Ἀναργύρων καὶ τῆς
μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης» Στίχοι 20.

Ἄρχ. Ἔχει μὲν ὑμᾶς τῆς Ἐδὲμ χλόης τόπος.

Ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ καὶ τάδε·

Γερασίμου δὲ πίστις ὑμῶν οἰκέτου,
πιστοῦ μοναχοῦ τῆς μονῆς ἡγουμένου.
ἦν χάρις ὑμῶν ἐν Βοδανοῖς λαμπρύνει.
ἀμφοῖν ἀνιστόρησε σεπτὰς εἰκόνας.

47 (φ. 19^α). «Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγίου Γεωργίου, γραφέντος
ἀνωθεν τοῦ πυλῶνος τῆς τοῦ ποιήσαντος τοὺς παρόντας στίχους οἰ-
κίας· ὅτε ἔμπρησμοῦ γεγονότος καὶ καυθέντων πάντων τῶν ἑταιρικῶν
οἰκημάτων τῶν πλησιαζόντων τῷ ναῷ τοῦ ῥηθέντος ἀγίου τῷ συνη-
νωμένῳ τῇ τοιαύτῃ κατοικίᾳ, διεφυλάχθη αὐτὴ παντελῶς ἀβλαβῆς».

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Ὁ μὲν καθ' ἡμᾶς πῦρ πνέων Σατὰν δράκων
πῦρ ὑπανῆψε σαρκικῶν ὕλη πόθων,

ταῖς γειτνιαζούσαις δὲ βαλὼν οἰκίαις
 ὡς πνεῦμα φύσσῶν ἤρε πυρσὸν εἰς μέγαν,
 5 πόρνας ὑπουργοὺς τῆς φλόγος προσλαμβάνων.
 Σὺ δ' ἀλλ' ὁ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ μάρτυς μέγας
 τοῦ πῦρ βαλεῖν ἐλθόντος ἐνθέου πόθου,
 ὃν ἐξεχαλκεύσαντο βασάνων φλόγες
 καὶ ροῦς ἐπεστόμωσε θερμῶν αἱμάτων.
 10 οὐκ εἰς τέλος παρείδεν αὐτοῦ τὴν ζέσιν.
 Οὐκ ἦν γὰρ εἰκὸς οὐδὲ σὼ ζήλω πρέπον
 θεοῦ λαλεῖσθαι δόξαν ἐν ναῶ¹ μέσῳ,
 ἐκτός δὲ πορνῶν ἀνταπηχεῖσθαι μέλη.
 Τοῖνυν βαλὼν ἐνυλον ἀφανῶς φλόγα
 15 ἐταιρικὰς μὲν ἐκτεφροῖς κατοικίας,
 τὸ πῦρ δὲ μακρὸν τῆς καθ' ἡμᾶς οἰκίας
 τρέπεις ἐπιστὰς ἐμφανῆς στρατηγέτης.
 Ὡς γοῦν τὸ θαῦμα μὴ μακρῷ λάθῃ χρόνῳ,
 Γεώργιον σε τὸν πυροσδέστην γράφω,
 20 αἰτῶν σε καὶ πῦρ τῆς γεέννης μοι σβέσαι.

48 (φ. 19⁶). « Εἰς ἀποκαθήλωσιν ». Στίχοι 6.

Ἄρχ. Ἦλους ἀποσπῶν τοῦ νεκροῦ τούτου βλέπε.

49 (φ. 19⁶). « Εἰς τὸν τάφον τοῦ Χριστοῦ ». Στίχοι 4.

Ἄρχ. Χριστοῦ σιγᾶς ἔγερσιν, ᾧ κουστωδία.

50 (φ. 19⁶). « Ἐπὶ τοῖς εἰκονίσμασι τοῦ πρωτοσεβαστοῦ καὶ μεγάλου δουκὸς κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ τῆς Ἀ'σεβαστῆς (=πρωτοσεβαστῆς) ἐν τῇ μονῇ τοῦ Εὐεργέτου ».

Ἔχει ὅλον ᾧδε·

Ναὸς μὲν οὐδεὶς οὐδὲ πᾶς κόσμου τόπος
 ἐπάξιός σοι, τοῦ κράτους εὐεργέτα,
 τοὺς οὐρανοὺς ἔχοντι σῆς δόξης θρόνον
 καὶ γῆν πατοῦντι καὶ τὸ πᾶν πληροῦντι σοι·
 ὃ πλὴν ὡς περιγραφέντα σαρκίνῳ πάχει

¹ Κατὰ διόρθωσιν ἐκ τῶν πρώτων γραφόντων, νῦν ὄντων ἀδιαγνώστῳ.

πίστις σε πολλοῖς ἐμπεριγράφει τόποις.
 Τοῖνυν ἀμοιβὴν ἀντεκφέρειν ἐθέλων
 ὧν ἔσχον ἐκ σοῦ πλουσίων δωρημάτων
 πρωτοσεβαστὸς δοῦξ μέγας Ἰωάννης
 10 Κομνηνοφύης παῖς σεβαστοκρατόρων,
 τὸν οἶκον ὃς μοι πατρικὴ κληρουχία
 εἰς γῆν καθαιρῶ μέχρι καὶ βάθρων βάθους
 καὶ σῶ σθένει θέμεθλον ἐμβαλὼν νέον,
 μονὴν νεουργῶ τοῖς μονοτρόποις νέαν
 15 εἰς Πνεύματός τε καὶ πατρὸς καὶ σὸν σέβας·
 μεθ' ὧν συνέλθοις καὶ μονὴν ὧδε δράσαις
 καὶ μέχρι παντός ἀρραγῶς ἐφεδράσαις,
 κάμοι δὲ λύτρον ὧν περ ἡμάρτηκά σοι
 οὐκ εἰς ἀμοιβὴν, ἀλλὰ σὴν χάριν νέμοις.
 20 Σοῦ γάρ τὰ πάντα, σοὶ δὲ σὸν δῶρον φέρω,
 τὰ δ' ἐξ ἑμαυτοῦ πίστις ἐστὶ καὶ πόθος,
 ἃ καὶ προσῆξα σὺν προθύμῳ καρδίᾳ·
 ἀνθ' ὧν μονὴν μοι τῆς Ἐδὲμ δοίης μίαν
 σὺν τῇ συνεύνῳ καὶ τέκνων τῇ πεντάδι,
 25 ἃ καὶ παρασχών, σὺν προσείληφας πάλιν.
 κάκει συνάπτων οὐς συνῆψας ἐν βίῳ·
 οἶκον δὲ καινὸν ἐν στύλοις ἑπτὰ κτίσας¹
 ἐκκλησίαν δείξειας ἐξ ἡμῶν μίαν
 καὶ τὸν κρατῆρα τῆς τρυφῆς στήσας. λόγε,
 30 κοινῶς ποτίσαις ἀναπαύσεως ὕδωρ.

51 (φ. 196). α Ἐπὶ τῷ μοναχικῷ εἰκονίσματι τοῦ αὐτοῦ πρωτοσεβαστοῦ β.

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Σκηνὴν ἐγείρας ὡς νέος Μωσῆς νέαν
 τοῦτον τὸν οἶκον σῆς μονῆς, εὐεργέτα,
 πρωτοσεβαστὸς δοῦξ μέγας Ἰωάννης
 ἐκὼν ὑπῆλθεν ὃν στολίζεται γνόφον
 5 καὶ κλῆσιν ἀλλάξατο τὴν Ἰγνατίου

¹ Ἐἶχεν ἀρχίσει γράφων στήσας.

μελενδυτήσας ὡς τὸ σὸν φέγγος βλέπη.
 Κἂν πῦρ γὰρ εἶ σύ, κἂν φύσιν φωτὸς βρύης,
 ἀλλ' εἶδεν ἐν γνόφῳ σε καὶ Μωσῆς πάλαι.
 Ἀγαλλιάσθω τοιγυροῦν τῷ φωτί σου
 10 πέτρα καλυφθεῖς τοῦ πικροῦ τούτου τάφου,
 τὴν σύζυγον πρὶν, νῦν δ' ἀδελφὴν Μαρίαν
 σύννοικον εὐρεῖν ἐν παραδείσῳ πλάτει,
 ὡς ἂν τὸ τερπνὸν ἕσμα τῶν σεσωσμένων
 ἄδῃ μετ' αὐτῆς ὡς ἀδελφῆς Μωσέως,
 15 τὴν τοῦ βίου θάλασσαν ἐκβάς ἀβρόχως.

52 (φ. 20^α). « Εἰς εἰκόνα τῆς ὑπεραγίης Θεοτόκου κοσμηθεῖσαν παρὰ τοῦ καίσαρος κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δαλασσηνοῦ ἀπὸ τῶν κοσμίων τῆς συζύγου αὐτοῦ τῆς πορφυρογεννήτου κυρᾶς Μαρίας τῆς Κομνηνῆς.

Ἔχει ὅλον ὠδεῖ·

Ζυγιστατήσας παρ' ἐμοὶ πόθους δύο,
 τὸν πρὸς τὰ ῥευστὰ καὶ τὸν εἰς σέ, Παρθένε
 ἐκλίνα τὴν πλάστιγγα πρὸς τὸν σὸν πλέον
 καὶ χρύσεόν σοι κόσμον εἰσφέρειν θέλων
 5 τὸν φίλτερόν μοι κόσμον ἐν χρυσοῖς φέρω,
 ὃν εἶχεν εὐπρέπειαν εἰς τὸ σαρκίον,
 ἢ μᾶλλον αὐτὸν ἀντεκάλλυνε πλέον
 ἢ παπποπατράδελφον αὐχοῦσα στέφος
 καύχημα πατρὸς, συγγόνων, γένους ὄλου,
 10 ἢ πυρφυρανθῆς σύζυγός μου Μαρία,
 κἂν νῦν ἀπανθῇ πορφυρόχρουν ὡς ῥόδον,
 δρεφθεῖσα χειρὶ θανάτου ξιφνφόρου
 καὶ θλίψεως ἄκανθαν ἐμβαλοῦσά μοι.
 Ἀλλ' ἢ θεῶ βάψασα σαρκὸς πορφύραν
 15 ἐξ αἱμάτων σῶν ὑπεραχράντων, κόρη,
 πορφυρογεννήτῳ τε κάμοι συζύγῳ
 Ἰωάννη καίσαρι Δαλασσηνόθεν
 πλάστιγγα κλίνας δεξιὰν ἐν τῇ κρίσει,
 ὅταν ζυγιστατῶσιν ἡμῶν τοὺς βίους,
 20 μονὴν δὲ κοινὴν τὴν Ἐδὲμ νέμοι χλόην.

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

53 (φ. 20^α). «Ἐπί ἀναγνώσει τοῦ Ἑπιλλεν ἄρα». Στίχοι 37.

Ἄρχ. Ἄσκει σιωπὴν καὶ πάλιν, Πυθαγόρα.

Τελ. ἡμιτόμου στόματος ἐκπεφρασμένων
ἐπευλόγει νῦν ἀκολουθίαν, θύτα.

Ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ καὶ ἡ νέα λέξις γλυκερόγλωσσον (στόμα).

54 (φ. 20^β). «Εἰς ἐγκόλπιον ἔχον τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον».

Ἐχει ὅλον ὦδε·

Ἐν καρδίας ἔχων σε πλαξί, Παρθένε,

θεοῦ λόγον πλάξ ὡςπερ ἐγγεγλυμμένην

ὡς θυρεὸν νῦν καὶ πρὸ τῶν στέρνων φέρω

Θεόδωρος σὸς Δουκοφύης οἰκέτης.

55 (φ. 20^β). «Εἰς εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἔχουσαν κυκλόθεν οὐρανὸν καὶ ἀγγέλους παρεστῶτας». Στίχοι 10.

Ἄρχ. Ἐμψυχον εἰδὼς τοῦ θεοῦ λόγου θρόνον,

Τελ. σὲ, Παρθένε, κρίνουσι τιμιωτέραν.

56 (φ. 20^β). «Τῆ σεβαστοκρατορίσῃ κυρᾷ Εἰρήνῃ».

Ἐχει ὅλον ὦδε·

Ἄν εὐνοεῖν πέφυκε δεσπότην κύων,

ξένος λόγου θῆρ ἂν ὑπουργῆ γνησίως.

ἐπεὶ τραπέζης τοῦτον ἢ ψιξ ἐκτρέφει,

πῆ μὲν παρῶν ἄγρυπνος, εἰ δέοι, φύλαξ

5 καὶ καθυλακτῶν εἰ τις ἐχθρὸς προσβάλοι,

πῆ δ' ἰχνιάζων ἀφανεῖς πτῆναι δρόμους,

πτῶκας διώκων, συμποδίζων δορκάδας,

κατακολουθῶν ταῖς βροαῖς τοῦ δεσπότου

καὶ ζῶντι παρῶν καὶ θανόντι προσμένων

10 καὶ συντελευτῶν ὡς λιμοῦ τραυματίας,

μὴ καρτερῶν ζῆν καὶ βλέπειν τὸν ἥλιον·

καὶ μάρτυς Ὀρίωνος ἐστὶ μοι κύων,

ὃν Ζεὺς συνηστέρωσε τῷ κυνηγέτῃ,

τοιᾶςδε θανῆς ἀντιδοῦς ταύτην χάριν,

15 ἐξ οὐπερ ἔσχε καὶ παρ' ἀνθρώποις σέβας.

συμπροσκυνηθεὶς τοῖς θεοῖς Αἰγυπτίων.
 σοφοὶ δ' ἐπεκλήθησαν ἐντεῦθεν κύνες
 ἂν ταῦτ' ἀληθῆ, τίς δὲ μὴ θαρρῶν λέγει,;
 πῶς αὐτὸς, ὢν ἄνθρωπος, ἔλλογος φύσις,
 20 νοῦν ἐκ θεοῦ σχῶν εἰς κρίσιν τῶν πρακτέων
 καὶ γλῶσσαν εἰς ἑκφρασιν εὐστροφωτάτην,
 οὐκ εὐχαριστήριον εἰσοίσω λόγον
 τῇ φιλοτιμίᾳ τῶν καλῶν (;) χορηγέτι,
 οὐκ ἀπολαύσας ψυχίων μικρῶν μόνων,
 25 ἄρτων δὲ πολλῶν ποικίλων τε πεμμάτων;
 Τίς δ' ἢ χορηγός; Ἄλλὰ τολμήσας στρέφω,
 σεβαστοκρατόρισσα, πρὸς σὲ τοὺς λόγους.
 Γένος μὲν οὖν σὸν εἰς τὸ τῶν Αἰνειάδων
 ὡς εἰς ἀπαρχὴν ἀνάγειν καὶ συγγράφειν
 30 τρόπαια λαμπρὰ κατὰ τῶν ἀντιμάχων
 καὶ νεῦρα χαλκᾶ καὶ σθένος βραχιόνων
 ἐξ ὧν πατὴρ ἄξιός ἦν σοι τοῦ γένους
 φ. 21^α || λόγον τὲ μακροῦ καὶ χρόνου μηκιστάτου.
 Τῷ φωςφόρῳ τί λαμπάδας προσαιτέον,
 35 τὸν σφαιροειδῆ μάργαρον τί ξεστέον,
 τὸν λυχνίτην τί καὶ τεχνικῶς στιλπτέον;
 Καὶ σοὶ δὲ τί χρῆ τῶν πέριξ προσαμμάτων;
 Ἐκ γὰρ σεαυτῆς ἀρκτέον σοι τὸ κλέος.
 Ἐκ σώματος γοῦν καὶ νοῦς συγκειμένα,
 40 ὧν τοῦ μὲν ὑπ' αἰσθησιν ἐστὶν ἡ χάρις,
 ὁ δ' οὐχ' ὀρατός ἐστὶν ὀμμάτων κόραις,
 αὐχεῖς τὸ κρεῖττον καὶ παρ' ἀμφοῖν ἐκκρίτως.
 Καὶ γὰρ τις ἰδὼν σῆς θεᾶς κάλλος τόσον
 πέπηγεν ἐστῶς οὐδὲ προσλαλεῖν ἔχει,
 45 κἂν χειλέων τὰς πτύχας ἐξαρεῖ μόγις,
 Λιτάζομαι σέ φησιν, αἰδοῦμαι βλέπειν·
 θεία τις ἦσθα φύσις ἢ βροτοῦ τόκος.
 Μακάρτατος μὲν σὸς πατὴρ, τρισολβία
 μητρὸς τὲ γαστήρ ἦτις ἐξέθρεψέ σε.
 50 Εἰς σάρκα πῶς μετῆλθε χιόνος φύσις

- καὶ σοῦ συνεστήσατο σώματος πλάσιν ;
 Ἡ τοῦτο μὲν μὴ, πλὴν ἐτυρώθη γάλα
 καὶ συνδιεπλάσατο σοῦ τὸ σαρκίον.
 Μύθους γὰρ οἶμαι νῦν θεὰς λευκωλένους,
 55 ἀργυρόπεζαν οὐ παρειαφέρων Θέτιν,
 ὀμηρικὸν παίγνιον ἢ λήρους λόγους.
 Τεράστιον γὰρ σοῦ τὸ λευκόχρουν κρίνω,
 ᾧ συμπαρανθεῖ κατὰ λειμώνων θέαν
 ἐρυθροδαφοῦς φυσικοῦ ῥόδου χάρις,
 60 βάπτουσα χεῖλαν καὶ παρειαῖς τὴν χροάν.
 Ἐπ' ὀφρύων φύσει γὰρ ἡ μελανία
 ὑπερτεθεῖσα καλλονὴν γράφει ξένην·
 τῶν ὀμμάτων εὖ· γλυκύτης γὰρ ἡλίκη,
 ὡς ἴμερον βλέπουσιν ἰλαρῶς ὄλον·
 65 εὖ τοῦ στόματος· νέκταρος ῥοῦν ἐκδρῦεις·
 ὡς ἄμπελος τέθηλας· ἀνθεῖς ὡς κρίνον,
 ὡς κυπάριττος ὀρθίαν στάσιν φέρεις·
 ἀπλῶς ἔφυς ἄγαλμα φύσεως ξένον.
 Τοιαῦτά τι φράσειε σὸν κάλλος βλέπων.
 70 Βαβαὶ χαρίτων καρδίας ἀποκρύφω·
 καὶ γὰρ λόγων ἄυλος εἰςφρήσας ἔρωσ
 ἀνῆψε πᾶσαν εἰς καλὸν πᾶν πρακτέον.
 Τί καὶ γὰρ οὐκ ἄν' ἀξιάγαστον μένοι
 ὅπου λόγου πάρεστιν εὐκταίου χάρις ;
 75 Σὺ γραμματικῆς ἠκριδώσω τοὺς λόγους,
 μέτρων προσέσχεσ παντοδαπαῖς ἰδέαις,
 ὀμηρικὴ ποίησις ἠγλάϊσέ σε,
 τῶν ἱστορούντων ὀμήλικας ταῖς βίβλοις
 οὐδεὶς παλαιῶν ξυγγραφεὺς λέληθέ σε,
 80 τὴν Ἑρμογένους ἠγάσω Καλλιόπην,
 ἠδυνε σὸν νοῦν δεινότης Δημοσθένους,
 θέλγητρον εὖρες ῥητόρων τὰς εὐρέσεις,
 ὁ δ' ἐκ Σταγειράς μᾶλλον εἰλκύσατό σε,
 πλατωνικῆς ἰυγγοῦς ἠράσθης πλέον,
 85 πάντων μαθεῖν ἔσπευσας ὄντων τὴν φύσιν

φιλοσοφοῦσα· τοῦτο θηλείαις κλέος,
οὕτω τις ἦσθα συνόλωσ τεραστία.

Ἄν δ' ἀμφὶ τὰς σὰς ἀρετὰς παρεγκλίνω¹,
κάνταῦθα λαμπρὸν τὸ κράτος προσλαμβάνεις.

90 Τίς μᾶλλον ἠγάπησε δικαίου λόγον,
φ. 216 || τίνος δὲ νοῦν φρόνησις ἐγκοσμεῖ πλέον,
τίς ὑπερηγάπησε σώφρονας τρόπους,
τίνος πλέον σήμαντρον ἐστὶ πραότης,
τὸ μακρόθυμον εἰς παράστασιν τίνος,

95 χεῖρ τίνος οὐκ ἔμαθε δακτύλων σχέσιν,
τίς δαψιλῆ ροῦν δωρεῶν οὕτω χέει,
ὡς ἐξελέγχειν, εἰ παράγειν τις θέλει,
τὴν τῆς χειρὸς πρόσρησιν ἐκ τοῦ κατέχειν;
ἐκ τοῦ χέειν γὰρ μᾶλλον αὐτὴ παράγεις.

100 Θέλω θαλάσση χεῖρα σου παρεικάσαι,
πλὴν ἀλλ' ἐκείνην συγκλονεῖ ποτὲ κλύδων,
ἢ δ' ἰλαρῶς δίδωσιν οἷς δοῦναι δέον.

Ῥοαῖς ποταμῶν ἀντισυγκρέναι θέλω,
ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐταῖς ταυτότης τῆς εἰκόνοσ.

105 Καὶ γὰρ ποταμοῦ πολλάκις ὕδωρ ῥέον
ἦλιος ἐξίκμασε προσβαλὼν θέρους,
χειμῶν δ' ἐκρυστάλωσεν ἀνέμων βίαισ,
ἦ, δ' εἴσα καὶ βλύζουσα τὰς δόσεισ μένει.
Ταύτην το λοιπὸν κλητέον πηγῆσ βρύσιν

110 ἀπαυστον ἐκρέουσαν εἰς εὐποιάν.

Ὡ χεῖρ ὑπερβάλλουσα τοῖσ δωρήμασι
καὶ τῶν θελόντων λαμβάνειν τὰς ἐλπίδασ.
Πολλὰσ μὲν οὖν ἠνεγκεν ὁ πρῶνῶν χρόνοσ
ἰδεῖν ἀρίστασ καὶ σοφὰσ, πλὴν πρὸσ μέρος,

115 ἀμφῶ δ' ὁμοῦ δέδωκε σοὶ θεὸσ μόνη.
Τῶν μὲν σοφῶν γὰρ καλλονῆ φέρεισ κράτοσ,
γνώσει δὲ νικᾶσ τῆ θεᾶ τὰσ κοσμίασ
ἦ τὰσ ἐν ἀμφοῖν προκρίτουσ ἐκατέρῳ.

¹ ἀρετὰσ
παρεγκλίνω

Ἐντεῦθεν οὐκοῦν καὶ λόγου νικᾶς φύσιν,
 120 σιγᾶν ἀναγκάζεις δε καμὲ τὸν λάλον.
 Μὴ γοῦν παρίδης ὡς βραχεῖς μου τοὺς λόγους·
 αὐτὴ γὰρ εἰ σὺ τῆς σιωπῆς αἰτία·
 ἔκρινα καὶ γὰρ συντελεῖν τούτοις δέον
 125 τῶν ἀρετῶν σου μὴ κρίνων ἐπαξίους.

57 (φ. 216). «Τῇ αὐτῇ ἐπὶ τῇ καθικᾶστην διδομένη τῆς τραπέ-
 ζης οἰκονομία καὶ τοῖς ὑφάσμασιν».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Φύσις μὲν ἐγνώρισεν Ἡμέρας τέκνον
 τὸν Μέμνονα πρὶν, ἀλλὰ βάσκανος τύχη
 εἰς λίθον ἐξήλλαξεν αὐτοῦ τὴν θεάν
 ἐπεὶ προστένισε φιλοπραγμόνως
 5 Ἐνδυμίωνος καὶ Σελήνης ὀργίοις.
 Ἔστηκεν οὖν ἀφῶνος ἐντεῦθεν λίθος.
 Ὅμως, ἐπεὶπερ ὀρθρινὸν προσαυγάσοι
 ἥλιος αὐτῷ, τὴν δὲ σιγῶσαν φύσιν
 ἀκτίσι θερμαῖς ζωπυρήσοι προσφλέγων,
 10 λαλίστατός ἐστιν ὁ ψυχρὸς λίθος·
 προσφθέγγεται γὰρ Ἡμέραν τὴν μητέρα
 ἦχοις ἀνάρθροις ὡς λαλεῖν ἔχει λίθος.
 Οὕτω μὲν οὖν ἀψυχὸς ἀντάδει φύσις
 ταῖς μαρμαρυγαῖς ἡλίου πυρσουμένη.
 15 Αὐτὸς δὲ τί δράσαιμι λάλος ὦν φύσει
 ἔτοιμος εἰπεῖν, εἰ διαρθεῖν στόμα,
 ζῶ[ον]¹ λαλητὸν καὶ Ἴωδ βίβλος γράφει,
 ἀκτενας ἰδὼν πλουσίων δωρημάτων
 ἐξ ἡλιαυγοῦς προσβαλούσας καρδίας
 20 ἐμῇ δυσαχθῇ καὶ λιθοτρόπῳ τύχῃ.
 Οὐδεὶς γὰρ προβαίνειν οἶδεν εἰς τὰ βελτίω,
 ὥσπερ δέ τις ἀψυχὸς ἐν λυπροῖς μένει.

φ. 22^a || Οὐκοῦν σιγήσω κἂν μὴδὲ πρὸς ἀξίαν
 τέως χαριστήριον ἐξάσω μέλος.

¹ Ζῶ ἀρεθίντος εἶτα κενῷ χώρῳ ὑπὸ τοῦ βιβλιογράφου.

- 25 Σὺ δ' ἀλλὰ καρτέρησον, ἀκτινοβρύτα,
 ἡλιοειδὲς δίσκευμα, ζωοτρόφε,
 σεβαστοκρατόρισσα· σαὶ κλήσεις τάδε.
 Ἄποκρυβὴν δὲ μὴ σεαυτῆς ἐργάση,
 κύκλωθεν ἐκχέασα σῆς δόξης γνόφον,
- 30 ἂν νυκτιμόρφους τοὺς ἐμοὺς κρίνης λόγους.
 Ἴσημι καὶ γὰρ οὐδὲ προσβλέπειν ἔχω
 ἀσκαρδαμυκτὶ τῷ διαυγεῖ σου κύκλω.
 Πολλὴ γὰρ ἀκτίς εἰσρέουσα κυκλόθεν
 συγχεῖ τὸ βλέμμα τοῦ νοδὸς τῇ προχύσει.
- 35 Πλὴν ἀλλὰ τας μὲν ὡς μακροῦ πόνον χρόνου
 ἐατέον νῦν· τὴν δὲ τῆς εὐποιίας
 σκιαγραφεῖσαι καὶ μόνον πειρατέον.
 Βριάρεων οὖν φασιν οἱ μυθογράφοι
 ὡς ἦν ἑκατόγχειρ τις, ἰδέα ξένη.
- 40 Καὶ τίς μὲν οὗτος, τίς δ' ὁ τοῦ μύθου λόγος
 Ὅμηρος ἴστω καὶ μυηταὶ κρυφίων.
 Σὺ δ' ἀλλ' ἐν ἐργοῖς ἦσθα καὶ μυριόχειρ·
 νικᾷ γὰρ ἢ σὴ δωρεῶν τόσων δόσει,
 κἂν μυρίας τῆς συμφορήσῃ πρὸς μίαν.
- 45 Ἄλλοι μὲν οὖν φέρουσι χειρῶν δακτύλους
 ἔχειν ἀρίστους καὶ πολύποδας πόδας,
 μόλις δ' ἂν ἀπόσχοιντο τῶν ἐν παλάμῃ.
 Ἡ σὴ δὲ χεὶρ οὐκ οἶδε δακτύλων κλίσεις
 ὡς εἴ τις ἀρμῶν σῶν συνδιεπλάσθη δίχα,
- 50 ἀένναον δὲ δωρεῶν ῥοῦν ἐκβρύει.
 ὦ χεὶρ πολέμου ὠκεανίου τύπε
 ἔνδον περιστέλλουσα τὴν πᾶσαν χθόνα
 εὐεργεσιῶν ἐκροαῖς καλλιρρόων (τὸ πρ. καλλιρρόων).
- ὦ φιλονεικήσασα δῶρων ἐκχύσει
- 55 τῶν λαμβανόντων κατακλύζειν τὸ στόμα
 ὡς ἀδυνατεῖν εὐχαριστεῖν ἀξίως.
 Καὶ μάρτυς αὐτὸς ἀνδριάς ἄλλος μένων
 φωνῆς φυσικῶν ὀργάνων στερούμενος.
 ὦ δῶρα κοινὰ φύσεως ξενοτρόπου.

60 Καὶ γὰρ τὰ λευκὰ προσχεθέντα ταῖς κόραις
τὴν ὀπτικὴν δύναμιν εὐθὺς συγγέει,
φέγγει διακρίναντα ταύτην ἀπλέτῳ.
Ἐμοὶ δὲ τὴν λαχοῦσαν ἰσχὺν ἐκτρέπει
ἢ τῶν δοθέντων λευκότης ὑφασμάτων.

65 Ὁρᾶς γὰρ οἴους καὶ προσηχῶ τοὺς λόγους.

Ἰλαθὶ γοῦν μοι· καὶ γὰρ ἐξήνεγκά σοι
τὴν αἰτίαν νῦν τῆς ἐμῆς δυσφθογγίας,
ἐμψυχε λειμῶν καλλονῶν ἀνθει βρύων,
χιῶν ἐρυθρόδαφε· τοῦ τεραστίου·

70 ὀφθαλμὲ χάρις, γλυκερόφθογον στόμα,
ταχύπτερε φῆν, γνῶσις αἰθεροδρόμε,
ἐμπνουν ἄγαλμα φύσεως ὑποκάλου,
θέαινα τῆς γῆς· εἰ δὲ χρὴ τὸ πᾶν λέγειν,
συγκρίσεως φεύγουσα τοὺς πάντας λόγους.

58 (φ. 22^a). «Εἰς ἰγχείριον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου γεγονὸς παρὰ τοῦ σεβαστοῦ καὶ μεγάλου ἑταιρειάρχου κυροῦ Γεωργίου τοῦ Παλαιολόγου».

Ἐχει ὅλον ὡδε·

Καὶ τοῦτο¹ χρυσόστικτον εἰσφέρω πέπλον
ὡς βασιλίση πορφυρόχρουν σοι, κόρη,
φ. 22^b || ἐκ καρδιακῆς αἱματηρᾶς μου κρόκης
καινῶς ὑφανθὲν, μυστικῶς κεχρωσμένον.
5 Σὺ γοῦν σεβαστὸν μέγαν ἑταιρειάρχην
Γεωργίον με Κομνηνὸν Δούκαν σκέποις.

59 (φ. 22^b). «Ἐπὶ ἰγχειρίῳ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξ ὀξείας ὑφάσματος γεγονότος παρὰ τοῦ καίσαρος κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δαλασσηνοῦ». Στίχοι 24.

Ἄρχ. Τὸν ἐν σκιᾷ κρύψαντα σαρκὸς καὶ γνόφῳ
τὸν ἡλιὸν σου τῆς θεϊκῆς οὐσίας

· · · · ·
Ἰωάννης καῖσαρ μὲν τῆς ἀξίας,

¹ Ἴδε καὶ κατωτέρω ἀρ. 68, ὅπου φέρεται οὐδετέρως τὸ πέπλον.

ὄρπηξ Δαλασσηνῶν δε τῆς ῥιζουχίας
ὡς νυμφίον σέβων σε νυμφικῶ πέπλω
κλίνῃ μὲν ὑπνώσαντα λαξευτοῦ τάφου,
τῇ δ' ὀρθοινῇ σου τῆς ταφῆς ἀναστάσει
νυκτὸς σκιάν λύσαντα τοῦ γραπτοῦ νόμου

βασιλικῇ τιμῶ σε πιστῶς πορφύρα

Τα. ἐν ἡμέρα δὲ τῇ τελευταίᾳ, λόγε,
ἁμαρτιῶν μου τὸν βαθὺν λύσας γνόφον
ἀνέσπερον φῶς ἐν τρυφῇ βλέπειν δίδου.

60 (φ. 225). « Ἐπὶ τῇ εἰκόνι τῆς ἀρετῆς ἀνδρείας ».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Ψυχὴν ἐγωγε κρατύνω καὶ σαρκίον
πρὸς τὰς ὄρατάς καὶ νοουμένας μάχας.

61 (φ. 226). « Ἐπὶ τῷ κατὰ Θεσσαλονικήην νεουρηθέντι οἴκῳ
τοῦ Σικουντηνοῦ Λέοντος, ἔχοντι διαφοροὺς παλαιὰς ἱστορίας καὶ τὸν
αὐτοκράτορα κῦρ Μανουὴλ τὸν Κομνηνόν ».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Καινὸν τὸ βάθρον ὠδε τοῦ δόμου, ξένε,
ἐκ τῶν ἄνω στήριγμα τοῖς κάτω νέμον·
τῶν ἀρετῶν γὰρ ἐπερείδεται πλέον
τοῖς ἐντὸς ἐκτὸς εἰκονισμένοις τύποις,
5 ας καὶ καθ' αὐτάς ζωγραφῶν ὁ τεχνίτης
ἔργοις βεβαιοῖ σχημάτων τὸ ποικίλον,
ἄνδρας γεραροὺς δεκτικούς τούτων γράφων,
Μωσῆν θεόπτην ἐξ ἀληθοῦς ἀγάπης
τῷ συγγενεῖ θέλοντα συμπάσχειν ὄχλω.

10 Αἰγύπτιον κτείνοντα τῆς εὐανδρίας,
πρῶως δὲ χορτάζοντα γογγυστῶν στόμα,
καὶ τὰς Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ στρατηγίας,
ὃς Ἰεριχῶ συγκαθαίρει τὴν τόσπν,
φρονήσεως σύζυγον ἀνδρείαν φέρων·

15 Τοῖς δ' ἀρχαίκοις καὶ τὰ νῦν συγγεγράφει¹
 τοῖς στρατιώταις οὐρανῶν βασιλέως
 συνιστορῶν ἀνακτα γῆς στεφνηφόρον.
 τὸν πορφυραυγῆ τῆς νέας Ῥώμης στύλον
 φ. 23^a || Κομνηνοφυῆ Μανουῆλ ἔθνοκτόνον,
 20 ἐμψυχον οἶκον ἀρετῶν ὄλων ἕνα,
 ὧν χάριν ἀσύγκριτον αὐχεῖ τὸ κράτος.
 Εὐ τῶν χαρίτων, [εὐ]γε τοῦ κάλλους δόμε,
 εὐ τῶν θεμέθλων. Ἀρραγῆς τοίνυν μένε
 καὶ σὸν νεουργὸν ἐν μακροῖς τέρπε χρόνοις
 25 Σικουντηνὸν Λέοντα σὺν τοῖς γνησίοις.

62 (φ. 23^a). « Ἐπὶ ἐγχειρίῳ γεγονότι παρὰ τοῦ μητροπολίτου
 Φιλίππων κυροῦ Θεοδώρου, ἰαθέντος ἀπὸ νόσου δυσιάτου ».

Ἔχει ὄλον ὧδε·

Ἐκ σουδαρίων, ἐκ σκιᾶς πρώην μόνης
 νόσους λύων χάριτι πνεύματος. Πέτρε,
 λύσαις ἐπισκήψασαν ἀγρίαν νόσον
 Θεοδώρου νῦν τοῦ Φιλίππων ποιμένος.
 5 Εἰς τοῦτο σοι δὲ συνδραμεῖται καὶ Παῦλος
 ὡς ἐν Φιλίπποις ἐνδιατρίψας πάλαι
 καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς εἰσαεὶ σῶζειν θέλων.
 Σκιᾶς² γὰρ ἀμφοῖν ἐν πέπλῳ διαγράψω
 χρυσαργύροις χρώμασιν εἰκονισμένας.
 10 Τέλος ὑπανοίξατε τῆς Ἐδὲμ πύλας.

63 (φ. 23^a). « Ἐπὶ ἐγχειρίῳ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ γεγονότι παρὰ τοῦ Δούκα κυροῦ Ἰωάννου τοῦ υἱοῦ τοῦ καί-
 σαρος ἐκείνου κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βρυσεννίου ».

Ἔχει ὄλον ὧδε·

Ἰχθὺν ἀγρεύσας ὡς ἐπετράλη Πέτρος
 χρυσοῦν στατῆρα τοῦ στόματος ἐξάγει,
 διπλοῦν δὲ τῷ καίσαρι τὸν φόρον φέρει,

¹ συγγεγράφει.

² Τὸ πρῶτον εἶχε τονισθῆ σκιᾶς

δοὺς ἀνθ' ἑαυτοῦ τόνδε καὶ σοῦ, παντάναξ.
 5 Ἄδου δ' ἐγὼ στόματος ἀφῆρασμαμένος,
 νόσων δὲ ῥωσθεὶς βαθέων ἐξ ὑδάτων
 καὶ τὴν ἀμοιβὴν ὡς φόρον σοὶ προσφέρων,
 κατάργυρόν¹ σοὺ πρὶν τύπον χρυσῶ στέφω,
 Νικηφόρου καίσαρος εὐτυχοῦς γόνος
 10 πορφυροφθοῦς ἐξ Ἄννης Ἰωάννης.
 Σὺ δ' εὐμενὴς μοι καὶ κριτὴς τέλος γίνου.

64 (φ. 23^a). «Εἰς εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἀνακαινισθεῖ-
 σαν παρὰ τοῦ Λιπαρίτου Βάρδα».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Ἡ μὲν κιβωτὸς τῆς σκιᾶς πρὶν, Παρθένε,
 ἦν ἐξ ἀσίπτων τεκτονηθεῖσα ξύλων
 τὴν ἀφθορον κόρην γὰρ εἰκόνιζέ σε·
 πλὴν ἀλλὰ καὶ σοῦ τῆς κιβωτοῦ τὸν τύπον
 5 νικᾷ χρόνου ῥέουσα καὶ φθείρει φύσις.
 Βάρδας δ' ἐγὼ σὸς οἰκέτης Λιπαρίτης
 αὐθις νεουργῶ πίστεως χειρουργία.
 Σὺ δ' ἀλλ' ἐμὴν νεύσασαν ἐκ χρόνου φρένα,
 πρὸς πταισμάτων ῥυτίδα καινούργει πάλιν.
 10 Σὺ ῥάβδος εἶ, φύεις δὲ καὶ ῥίζης δίχα·
 κάμοι δὸς ἀνθεῖν εἰς καλοῦ πράξεις βίου
 καὶ τὴν Ἐδὲμ σχεῖν εἰς μονὴν θεῖαν χλόην.

65 (φ. 23^a). «Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἧτις ἵστατο
 ἐν τῷ ναῷ τῷ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πρώην ἐπὶ τοῦ κανικλείου, τοῦ Στυ-
 πειώτου Θεοδώρου, ὅτε ἐβούλετο οὗτος μεταθῆναι ταύτην ἀπὸ τοῦ
 χθαμαλωτέρου εἰς τὸ ὑψηλότερον, ὥστε φυλαχθῆναι καὶ τὸ κάτω θυ-
 σιαστήριον, καὶ ἕτερον ἀνωθεν γενέσθαι».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Λόγγη πόθου σοῦ καρδίαν τετρωμένος
 καὶ φλεγμονὴν ἔρωτος ἐνθέου φέρων

¹ Διόρθωσις διὰ διαξέσεως τῆς τὸ πρῶτον γραφείσης νῦν ἀδιαγνώστου λέξεως, ἴσως
 καὶ ἀργυρον.

- φ. 235 || ἔσπευσα μάρτυς τῆς κακῆς ταύτης νόσου
 φάρμακον εὐρεῖν τὸν γλυκὺν παῦον πόνον
 5 καὶ μοι δοκοῦν εὐρη[κα]· τίς δ' ἦν ὁ τρόπος;
 Βραχὺν μὲν ὄντα τὸν νεὼν προσευθῆναι,
 διπλοῦν δὲ τοῦτον ἀνθ' ἀπλοῦ σοι καινίσαι,
 ὡς διπλασιάζοιτο σῶν ὕμνων χάρις.
 ὡς ἐν κύκλῳ μὲν οὐρανοῦ, πρὸς τοῖς ἄνω,
 10 ὡς ἐν πλάτει δὲ γῆς, ὄδε, πρὸς τοῖς κάτω·
 πλὴν ἀλλὰ πολλοῖς ἐκπλαγεῖς τεραστίοις
 ὦν των μὲν ὡς μάρτυρας ὀφθαλμοὺς ἔχω,
 τῶν δ' οὖν ὄνειρους, ἂν ὄνειρους χρῆ λέγειν
 τὰς ὑπαρ ὡςπερ ἐμφανεῖς ὀπτασίας.
 15 καὶ γνοῦς τὰ συνδόξαντα καὶ κριθέντα μοι
 πέρας λαβεῖν ἐμπρακτον ἀβούλητά σοι
 [ὑπ]εῖξα¹ πιστῶς· τί γὰρ ἀνταίρειν ἔδει;
 καὶ σὴν πάλιν ἠδρασα πιστὴν εἰκόνα
 ἐνταῦθα, τὸν πρὶν μὴ παρεκκλίνων τόπον.
 20 Ὡς ἂν δε τοῦτο μὴ βυθὸς λήθης λάβῃ,
 ταυτὸν δὲ τις δράσειε τῶν ὀψιγόνων,
 κἀντεῦθεν ἴσοις τοῖς φοβήτροις ἐντύχη
 κοσμῶν τύπον σὸν, ταῦτα πρὸς μνήμην γράψω,
 Θεόδωρος γένος μὲν ὦν Στυπειώτης,
 25 τὴν ἀξίαν δε νῦν κανικλείου φέρων
 αἰτῶν σε, Δημητρίε, πλημμύρα μύρου,
 τρίβον βίου μὲν ὡς ἀπροσκόπτως τρέχω,
 ἐχθροῖς ὄρατοῖς συμπατῶν νοουμένους,
 εὐρω δὲ σε στρέφοντα ῥομφαίαν τέλος
 30 φρικτὴν φλογίνην ὡςπερ ὑπαιδουμένην
 τῶν μαρτυρικῶν τοὺς τύπους λογχευμάτων,
 ὡς ἂν παρέλθω τὴν Ἑδὲμ χαίρων θύραν.

66 (φ. 236) «Εἰς τὴν ἁγίαν Βαρβάραν».

Διάφορα ἐπιγράμματα εἰς τὴν αὐτὴν, ἔχοντα ὅλα ὡδε·

Τὸν τεκνοφόντην ὡς δοκεῖς σέδων Κρόνον

¹ Τὸ ὑπ τοῦ ὑπεῖξα λείπει, ἀρεθίντος κενοῦ χώρου ἐν τῷ κώδικι.

κτείνεις ἀφιλόστοργος παῖδα σὴν, πάτερ.
 Ὁ δ' οὖν κεραυνὸς ὃς βαλὼν σε συμφλέγει
 οὐ τοῦ Διὸς μὲν ἔστι τοῦ πατροκτόνου·
 5 μῦθοι γὰρ οὗτοι τοῦ θεοῦ δὲ Βαρβάρας,
 ὃς καὶ κερανοῦς δεικνύει¹ πατροκτόνους.

Πατρὸς τεκνοσφαγοῦντος, οὐ πατρὸς τάχα
 πυρὸς ποταμὸς τῆς γεέννης οὐ στέγει·
 σπινθῆρα δ' αὐτοῦ μικρὸν ἐκπυρρνίσας,
 κεραυνοποιεῖ τοῖς δι' ἀέρος δρόμοις·
 5 φλόγα δὲ βαλὼν, τὴν κρίσιν γὰρ προφθάνει,
 τὴν ἔκτοτε φλόγῳσιν οὐκ ἀρκεῖν κρίνων.

Ναὶ καὶ σὺ τέκνον ἦσθα, μισόπαις πάτερ,
 τῶν πρὶν χεόντων αἶμα τῶν θυγατέρων,
 φονοκτονούντων γῆν τοῖς ἀθέσμως πρακτέοις
 τὴν παῖδα καὶ γὰρ κτιννύεις ὡς γοῦν τότε,
 5 καὶ νῦν ἀνήφθη πῦρ θεοῦ· τοίνυν φλέγον,
 μὴ Βαρβάρας γῆ σῶμα καὶ τὸ σὸν λάβοι.

Τιμᾶν τεκόντας, μὴ θεοῦ δὲ προκρίνειν
 Χριστοῦ νόμος· τοῦτον δὲ πληροῖ Βαρβάρα·
 παιδοκτονεῖν δε τίς σε διδάσκει, πάτερ,
 ἢ Σατὰν αὐτὸς ὁ σπορευὺς τῆς κακίας
 5 ὡς ἀστραπὴν πεσόντα Χριστὸς ὄν βλέπει,
 ὃς καὶ Κάϊν δείκνυσιν ἀδελφοκτόνον·
 Ὁ γοῦν κεραυνὸς σὲ πρὸς αὐτὸν πεμπέτω.

Ἄργυρος ἢ παῖς ἐκ πατρὸς μόλιθδίνου·
 εἶδωλα λοιπὸν ἄργυρος καὶ χρυσίον,
 ὡς φησι Δαυὶδ², ἔργα χειρῶν οὐ σέβει
 Κᾶν Βαρβάραν γοῦν ἐκπυροῖ φῶς βασάνων·
 5 ἀλλ' ἐκκαθαίρει, μὴ τὸ πῦρ ὑλὴν λάβῃ,
 πρηνστήρ δὲ τὸν μόλιθδον ἐξ ὕψους φλέγει.

¹ δεικνύει

² δαδ'

67 (φ. 24^α) «Ἀπὸ τῶν τοῦ Ὀππιανοῦ Ἰξυτικῶν».

Ἄρχ. Οἱ ἀετοὶ πλείστον ὑπερτεροῦσιν τῶν ὀρνέων ὡς καὶ τοῖς τοῦ Διὸς σκιλητροῖς ἄγχι τῶν κεραυνῶν ἐπικαθῆσθαι πιστεῦσθαι

Ἐπιτεταί εἰς φ. 27^β «Λόγος δεύτερος». Ἄρχ. Λεκτέον δὲ καὶ περὶ τῶν ἀμφιδίων ὀρνέων ὅσα τῇ θαλάσῃ χαίρουσι. Ἐν φ. 30^β «Λόγος τρίτος». Ἄρχ. Τῶν δὲ ἐξῆς ἀκούσας γίνωσκε, κράτιστε βασιλεῦ, ὡς οὐ μόνης τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης κατατολυῶσιν οἱ ἄνθρωποι.

Εὐρηταὶ ἐκδεδομένη ἢ περίληψις αὐτῆ παρὰ τῷ *Lehrs Poetae bucolici et didactici* ἐκδ. *Didot*. Παρισαίως. 1846 σ. 107 κ. ἰ.

68 (φ. 33^β). «Εἰς τραπιζόφορον».

Ἔχει ὅλον ὥδε·

Αὕτη μὲν ἢ τράπεζα τυποῖ καὶ φάτνην
ἐν ἧ θεὸς νήπιος ὄφθεις ἐκλίθη

καὶ λατομντὸν παρὰ τῷ κήπῳ τάφον
ἐν ᾧ νεκρὸς ζῶν Χριστὸς ἐγκατεκρύβη.

5 Ταύτη δὲ τοῦτο¹ πέπλον εἰς σκέπην φέρω
πορφυροφυῆς Μανουῆλ μέγας ἀναξ·

ὡς μὲν φάτνην, ἔοικε κοσμεῖν σπαργάνοις,
ὡς πρὸς δὲ τάφον συνελιγμῶ σινδόνοσ.

Σὺ δ' ἄλλ' ὁ τεχθεὶς καὶ τυθεὶς τὲ καὶ θύσας

10 τοῦτον σκιάζων σοῖς μεταφρένοις δίδου
συσχεῖν ὅλην γῆν τοῦ κράτους τῷ σπαρτίῳ.

Ἐπὰ ν δὲ ταύτην ἐν βαθεῖ γήρῳ λίποι

ἀνακτι βλαστῶ πορφύρας Ἀλεξίῳ

τῆς σῆς τραπέζης προσλαβοῦ δαιτυμόνα².

69 (φ. 33^β). «Εἰς δίσκον νεουργηθέντα μετὰ τὸ κλασῆναι καὶ θραυσθῆναι».

Ἔχει ὅλον ὥδε·

Ὁ μὲν προδοὺς ἐκλεψε σὴν, Σῶτερ. πρῶσιν

¹ Ἴδε καὶ ἀνωτέρω ἀρ. 58, ὅπου φέρεται σὺδετέρως τὸ πέπλον.

² Μεταξὺ τοῦ δαι καὶ τυμόνα διεγράφη ἢ τὸ πρῶτον γραφείσα σὺλλαδὴ κυ

σὲ τοῖς φονευταῖς ἀντιδοῦς ἀργυρίων,
ἀφρων, καὶ συλῆ χρύσεον σκεῦος τοῦτο
τοῦ σώματός σου δεκτικόν τοῦ τιμίου.

5 Ἄλλ' ὁ κραταῖος Μανουῆλ μέγας ἀναξ
ὡς βασιλικὴν σὺ κεκοιμημένην μόνον
ἡραχμὴν ἐφεῦρεν, ἀλλὰ καὶ τεθραυσμένην
34* καὶ σοὶ νεουργῶν αὐθις αὐτὸ προσφέρει.

70 (7, 34*). α' Ἐπὶ πέπλω ἀναρτηθέντι εἰς τὸν ἐν τῇ Χαλκῇ ναόν.

Ἔχει ὄλον ὧδε.

Δῶρον μὲν οὐδὲν ἀξιόν σοι τοῦ κράτους
οὐδ' ἂν ἑαυτὸν τέξ ὄλον σοι προσφέρῃ,
πλάστα, τροφεῦ, σύνδεσμε, τοῦ παντός λόγε.

Καὶ σῶμα γὰρ σῆς¹ ἐστὶ δεξιᾶς πλάσις

5 καὶ ψυχικὴ δύναμις ἐμφύσημά σου.

Τὸ χρυσίον σὸν, μάργαροι σοὶ καὶ λίθοι.

Πλὴν ἀλλὰ τὴν ἀμετρον ἐμφαίνων χάριν

κἂν τὰ σὰ δέξῃ τῶν δωδωκότων κρίνεις,

ζυγοστατεῖς δε τῷ προθύμῳ τὴν χάριν.

10 Ἐμοὶ μὲν οὖν βούλημα καὶ ψυχῆς ζέσις

τεράστιόν σοι, Σῶτερ, ὑφάναι πέπλον

ἐκ καρδιακῶν αἱμάτων βεδαμμένον

ἀνθ' οὗ καθ' ὑγίαισας ἐκ δεινῆς νόσου²

ἀφῆ πέπλου³ σου, καθάπερ πρὶν κρασπέδου,

15 τὸν σύζυγόν μου, τὴν πνοήν μου, τὸ κλέος,

Ἄλέξιον, βλάστημα Κομνηνῶν γένους

αὐτοκρατορόπαιδος ἐξ Ἀνδρονίκου

σεβαστοκρατοροῦντος, ἔρρους πορφύρας,

κρατοστράτορος ἀξίαν ἐζωσμένον.

20 Ἐπεὶ δὲ τοῦτο φύσις οὐκ οἶδε πλέκειν,

ὅμως πάλιν βαλοῦσα πίστεως κρόκην

καὶ στήμονα στήσασα καρδίας πόθον,

¹ γῆς

² νόσου ἀνω ἐπὶ τῆς λίξιος πέπλου διαγεγραμμένης.

³ πέπλοις

τοῦτον προαρτῶ προσκυνητοῦ σου τύπου
πορφυροῦφῃ χρυσοδοστικτον πέπλον,

25 πιστὴ λάτρις σὴ Δουκόδλαστος Μαρία.

Τὸ σὸν λαβὼν οὖν δῶρον ὡς ἐμὸν δέχου
καὶ τὸν σύνευνον μέχρι μακρῶν ἡλίων
σκίαζε τοῖς σοῖς μυστικοῖς μεταφρένοις
γύκτα σκεδάζων ποικιλοτρόπων νόσων,

30 λύχνος δὲ τούτου ταῖς τρίβοις πάσαις γίνου,

τῶν ἀγκαλῶν τοῦτον δε συντήρει μέσον
τοῦ πατραδέλφου τοῦ μυριαριστέως
αὐτοκρατοῦντος Μανουῆλ Ῥώμης νέας
καὶ τῶν καλῶν πλήμυρε τούτῳ τὰς βρῦσεις

71 (φ. 34^a). Ἀνεπίγραφα δημοτικὰ εἰς αὐτοκράτορα.

Ἔχουσιν ὅλα ὧδε·

Ἐξήλθομεν, ὦ κράτιστε Ῥωμαίων αὐτοκράτορ,
τὸν στέφανόν σου κατιδεῖν τὸν θαυμαστὸν, τὸν ξένον,
καὶ βλέπομεν ὑπερφυῆ καὶ πᾶσαν ὑπὲρ γλῶσσαν.

Ἦνίκα γὰρ ἡ θρέψασα καὶ συνοδεύουσά σοι

5 ὡς ἐξ αἰθέρος ἄνωθεν καινῶς ἐφιπταμένη

τῇ σῇ χρυσεῖα κορυφῇ προτείνεται τὸ στέφος

ἐκ τετραρίθμων συμπαγὲν μεγίστων σου τροπαίων.

Καὶ μάρτυρες Ῥουπέτιος, πρίγκιψ, σουλτάνος, Χάλεπ.

Καὶ τίς τῶν πρώην βασιλεὺς οὕτω λαμπρῶς ἐστέφθη;

10 Ναὶ, ζῆθι, χαῖρε, κραταιοῦ καὶ στεφανοῦ ταῖς νίκαις.

Ὄρισε πάλαι καὶ θεὸς Νινευιτῶν τὴν πόλιν

εἰς παντελῆ καταστροφὴν ὀργίλως ἐκδοθῆναι.

ἀλλὰ μετὰ μελόν ἰδὼν, θλίβει ψυχὴν Προφήτου,

μεταβαλὼν ἐκ τοῦ θυμοῦ καὶ δοὺς αὐτοῦ συγγνώμην

5 Πλὴν ἀλλὰ φλέγει Σόδομα, γῆν ἐμπιπρᾶ Γομόρρας,

τὸ τῶν κακῶν ἀσύγνωστον μέχρι καὶ τέλους βλέπων.

Οὕτω καὶ σύ μοι, βασιλεῦ, τοῖς μεταμελομένοις

ἐφ' οἷς παρώργισαι τὸ σὸν ἐκ παροινίας κράτος

φαίνῃ πραῦς καὶ συμπαθὴς καὶ δίδων τὰς ἀφέσεις,

10 τὰ δὲ σὺν σοὶ καὶ τοῦ θεοῦ καταπεφρονημένα
ἔα πυρὶ φλογίζεσθαι, ποντοῦσθαι τῇ θαλάσῃ.

72 (φ. 34^α). «Εἰς τὰς εἰκόνας τῶν βασιλέων τοῦ τε κυροῦ Ἰα-
ξίου»¹.

Ἔχει ὅλον ὡδε

Καὶ χρημάτων μὲν στιλπνότης καὶ χρυσοῦ
καὶ ποικίλων στιλβουσα λαμπρότης λίθων
δείκνυσι φαιδρὸν τὸν κατάχρυσον δόμον
πλὴν οὐκ ἀπ' αὐτῶν ἔνδον ἢ χάρις τόσον
5 ὅσον περ ἔκτος ἐκ γραφῆς τῶν εἰκόνων.

Ἰωάννης γὰρ εὐκλεῆς ἐν ἀξίαις

φ. 34^β || πρωτοσεβαστοῦ πρωτοβεσπιαρίου,

ὃν πορφυρανθῆς Ἀνδρόνικος ἐκφύει
σεβαστοκράτωρ, τέκνον αὐτοκρατόρων,

10 ὃν εἶχεν ἐγκάρδιον ἐκφαίνων πόθον
πρὸς τοὺς γενάρχας αὐτάνακτας δεσπότας,
τούτων πρὸ πυλῶν εἰκονίζει τοὺς τύπους
εἰς καλλονῆς αὐξήσιν, εἰς κόσμον μέγαν.

Ἄλέξιον πάρεστι Κομνηνὸν βλέπειν

15 ἀνακτα τὸν στέψαντα νίκαις τὸ στέφος,
βλαστὸν δ' ἐφεξῆς πορφύρας Ἰωάννην,
ὃς πατρικὴν εὐκλειαν νύξησε πλέον
ἐκ γῆς ἐφ' ἄστρον ἕως ἡλίου.

Ἐκεῖθεν ὄψει καὶ Μανουὴλ δεσπότην

20 πορφυροφυῆ, πᾶσι φρικτὸν βαρβάρους,
ὃ προσκυνοῦσι Δαλμάται, Πέρσαι (καὶ) Σκύθαι,
Ἀντιόχου γῆ καὶ Κίλικες καὶ Χάλεπ.

Ὅσον τὸ λαμπρὸν, ἡλίκην δὲ τὴν χάριν
έντεῦθεν αὐχεῖν τὸν δόμον κρίνεις, ξένε.

25 Σκόπει δ' ἐπ' αὐτοῖς καὶ τὸ τοῦ πόθου μέτρον,
ὃ πρὸς τὸν αὐτάνακτα Μανουὴλ φέρει
ὁ πορφυρανθόδλαστος ὃς ταῦτα γράφει.

¹ Ἡ ἐπιγραφή φαίνεται ἀτελής, μὴ μνημονισμένου καὶ τοῦ Ἰωάννου.

Ἦν γὰρ τρέφει δούλωσιν αὐτῷ δεικνύων
 καὶ πίστιν ἀσύγκριτον ἐκ ψυχῆς μέσης
 30 ποδῶν προκύπτων προσκυνεῖ κἀν τοῖς τύποις,
 δοκεῖ δὲ λαλεῖν ταῦτα καὶ γεγραμμένος·
 «Πατὴρ μὲν εἰς φῶς ἐξάγει με καὶ μόνον,
 βασιλέων κράτιστε, δόξα τοῦ στέφους,
 αὐτὸς δ' ἀπαλῶν ἐξ ὀνύχων ἐκτρέφεις
 35 καὶ πλάσιν ἄλλην μυστικῶ πλάττεις τρόπῳ.
 ὡς ψυχοπάτωρ εὐγενῶς μὲν ἀνάγων,
 ἦθη δὲ κοσμῶν καὶ περιφράττων ὄπλοις,
 στραταρχικῶς ἅπαντα διδάσκων νόμον,
 ἀναστομῶν μοι δωρεῶν βρούσεις ὕλας,
 40 εὐεργετεῖν με μῆδὲ λαμβάνων κόρον,
 τιμὰς τε διπλᾶς πρωτεπωνύμους νέμων,
 ἀπλῶς θεός μου δεύτερος δεδειγμένος.
 Ἐπαξίως γοῦν εὐχαριστεῖν οὐ σθένων,
 αἰτῷ γενέσθαι σοῦ θρόνου τοὺς ἡλίους,
 45 ὡς Δαυὶδ¹ εἶπεν οὐρανοῦ τὰς ἡμέρας²
 γῆς καὶ θαλασσῶν σχεῖν κύκλῳ μοναρχίαν,
 πλήρη δὲ μακρότητος ἐστιῶν χρόνον
 λιπεῖν τέκνῳ σῶ τὸ στέφος καὶ τὸ κράτος,
 ὡς εἰς πλέον πλέκοιτο σειρὰ σοῦ γένους
 50 καὶ βασιλείαν τὴν ἀληκτον ἐν τέλει
 τῷ παμβασιλεῖ συμβασιλεῦσαι λόγῳ».

73 (φ. 34^b). «Εἰς εἰκόνα τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ». Στίχοι 19.
 Παραλειπομένων τινῶν στίχων ἐν τῷ μεταξῦ, ἔχει ὡδε·
 Ὡς ἐν ξύλῳ τινὶ³. Σῶτερ ἐστρωμένος

¹ 888'

² Μετὰ τὸν στίχον ταῦτον οἱ ἐξῆς τρεῖς στίχοι διαγεγραμμένοι·
 Ἰωάννης γὰρ εὐκλεῆς ἐν ἐξίαις
 πρωτοσιδάστου πρωτοβασταριῶν
 ὄν κορφυρανθῆς Ἀνδρόνικος ἐκφέρει.

³ Τὸ τινὶ κατὰ διόρθωσιν Ἑλλων γραμμάτων διαγεγραμμένων.

Ἐκείνον οὖν αὐτόν σε πιστευὼν βλέπειν
 Μεσαρίτης σὸς οἰκέτης πιστὸς Λέων
 10 τὴν σὴν κεφαλὴν ἐκπέθει χρυσαργύρῳ.
 Τὴν πρὶν ἀκανθόστεπτον ἰδοὺ καλλύνω,
 τοῖς τιμιωτάτοις δὲ λαμπρύνω λίθοις,
 μνήμην ἀληθῆ τοῦ λιθοστροφίου φέρων.
 φ. 35^α || Σὺ δ' ἀλλὰ ὁ κλίνας τὴν κεφαλὴν ἐν ξύλῳ
 15 καὶ δευτέρῳ πρὸς] με πάντες ὡς περὶ φράσας
 αἰτοῦντι καὶ νῦν κλῖνον αὐτὴν μοι, λόγε,
 καὶ κατανεύων τὴν παράκλησιν δέχου,
 ἐμῶν δὲ παθῶν τὰς ἀκάνθας ἐκπάσας
 θείας τροφῆς δὸς ἐντροφᾶν με τῇ χλόῃ.

74 (φ. 35^α). «Εἰς τρικάνδυλον».

Ἔχει ὅλον ὧδε

Τίς τῶν πρὸς ἡμᾶς θαυμάτων σου, Παρθένε,
 καὶ τῶν χαρίτων ἀντίχαρις ἀξία,
 θεόβρυτε, πάγχρυσε φῶτος λυχνία;
 Πλὴν χρυσοειδεῖς προσφέρω σοι λυχνίας
 5 φαίνουσα πυρσὸν πίστεως ἐγκαρδίου,
 Ἀλεξίου παῖς πορφυρανθοῦς Μαρία
 ἀνακτος αὐτάνακτος ἐξ Ἰωάννου,
 ἐπεὶ προλάμπων τῶν ποδῶν ὄφθης λύχνος¹
 πρωτοστράτορος εὐκλεοῦς Ἀλεξίου
 10 τοῦ πανσεβάστου συζύγου μου ταῖς τρίβοις,
 καὶ γῆς ἐπανήγαγες ἀγκῶνος μέσης
 ἔργων ἀπαστράπτοντα λαμπραῖς ἀκτίσιν
 εἰς ὕψος, εἰς εὐκλειαν Δύσόνων κράτους.
 Σὺ δ' ἀλλὰ μακροῦς τῶν χρόνων τοὺς ἡλίους
 15 κύκλευε τούτῳ καὶ κακῶν πάντων ῥύου,
 ἀμφοῖν δὲ δίδου φῶς θεοῦ βλέπειν τέλος.

75 (φ. 35^α). «Εἰς ἰγχείριον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου». Στίχοι 8.
 Παραλειπομένων στίχων τινῶν ἐν τῷ μεταξὺ, ἔχει ὧδε

¹ λύχνος κατὰ διόρθωσιν τοῦ τοῦ πρώτου γραφέντος λύχνος

Τὸν ἀπερίγραπτόν σε τοῦ θεοῦ λόγον

Θεοδώρα Δούκαινα σοῦ κράτους λάτρις.
 Σὺ δ' ἀλλὰ μακροῦς ἡλίους μοι τοῦ βίου
 σὺν Θεοδώρῳ τῷ συνευνέτῃ νέμοις
 αὐτρὸν νόσων, εὐροίαν εὐπραγημάτων,
 τέλος δὲ κοινήν τὴν Ἑδὲμ κατοικίαν.

75 (φ. 35^a). «Εἰς τάφον» Εἰρήνης τῆς Συναδηνῆς.

Ἔχει ὄλον ὄδι·

Ἐκ τῆς σκιάς ἀνθρῶπε καὶ τῶν γραμμάτων
 τὴν κειμένην γνοῦς τίς, πόθεν, τίνων ἔφθ
 σκιάν ἀληθῶς ἐκδιδάσκου τὸν βίον
 καὶ ῥοῦν ποταμοῦ καὶ πνοῆς ἀστασίαν.

5 Αὕτη προῆλθε Συναδηνῶν ἐκ γένους,
 εἰρηνικῆς δ' ἔλαχε κλήσεως χάριν.
 Καίρου δὲ καλέσαντος αὐτὴν εἰς γάμον
 τῷ πανσεβάστῳ Μανουῆλ συνεζύγη,
 Βοτανειατῶν ἐκ φυλῆς προηγμένῳ.

10 Μακρὸν δὲ συζήσασα τούτῳ τὸν χρόνον
 οὐκ ἔσχε μητρὸς κλῆσιν εὐτυχηκέναι,
 οὐ χερσὶ συσχεῖν ἐνσπαρὲν ταύτῃ βρέφος.

Ὅσων ὀδυνῶν αἴτιον τοῦτο κρίνεις ;
 Πλὴν ἀλλ' ἐπ' αὐτῷ συνδραμόντων μυρίων

15 ζωῆς δειστένακτον εἶχεν ἡμέραν,
 ἀλλῆς ἐπ' ἀλλῇ θλίψεως ἐπηγμένης,
 ὧν ἐν παρηγόρημα τοὺς πόνους λῦον¹
 ἢ τῶν πόνων λύτεира μήτηρ Παρθένος,
 ἧ καὶ προσανέθεντο ταύτην ἐκ βρέφους

20 γονεῖς, ἀναγέννησιν εἰςδεδεγμένην
 ὕδατι καὶ πνεύματι μυστικοῖς λόγοις.

Ἐπεὶ δὲ κόσμου τὴν πολύφθορον ῥύμην
 ἔγνω καταστρέφουσιν εἰς πτύχας τάφου,
 φθάνει πρὸ δυοῖν ἡλίου κυκλευμάτων

¹ λῦον. Πρὸ τοῦ λ ἰσοῶση κ. διαγραφὴν ἴτι γωποῦ ὄντος τοῦ μέλανος.

- 25 λιπούσα πάσαν κοσμικοῦ φίλτρου σχέσιν,
ταῖς θριξὶ συντεμοῦσα τοὺς κάτω πόθους
καὶ τῷ νοτιῷ συνδεθεῖσα νυμφίῳ·
τῆς Μαρίας δὲ κλῆσιν ἀντηλλαγμένη
μερίδα καλὴν ἐξελέξατο, ξένη.
- 30 Καὶ νῦν ἐτοίμη ταραχῶ παντὸς δίχα
πρὸς τὴν τομὴν εὕρητο τὴν τοῦ θανάτου.
Αὐτὴν δὲ πάλιν τὴν τοκάδα Παρθένον
πίστει καθαρᾷ καὶ πρὸ τοῦ τάφου γράφει,
αἰτούσα θερμὴν πρέσβην εὐρεῖν ἐν κρίσει
- 35 ὡς ἂν φλόγινα νῶτα ῥομφαίας ἴδῃ.
φ. 35^ε || χλοῆ δὲ τρυφῆς ἐντρυφ[ᾶ] ψυχοτρόφῳ.

76. (φ. 35^ε). Ἀνεπίγραφον εἰς τὸν τάφον Βασιλείου Ἐδεσσηνοῦ.

Ἐχει ὄλον ὄδι·

- Ἐθλιψέ σε καὶ μόνη θεά, ξένη,
ὀφθαλμὸν εὐθύς ἐμβαλόντα τῷ τάφῳ·
ὁμογνίοις γὰρ συμπθεῖν θέλει φύσις·
ἀν δ' ἐκδιδαχθῆς καὶ τὸν ἐν τούτῳ νέκυν.
- 5 ὄμβροισ σεαυτὸν ῥαντιεῖς τῶν δακρῦων.
Κεῖται γὰρ ἐνδον ἐκράγεις καὶ πρὸ χρόνων
τῆς τῶν τεκόντων φιλοτέκνου καρδίας
Βασίλειος μείρακα μηδέπω φθάσας,
κοσμῶν δὲ παίδων τὴν νέαν ἡλικίαν
- 10 ἐκ τῆς κατ' ἄνδρα κρίσεως τῆς ἐν βίῳ,
ὄν Κυριακὸς Ἐδεσσηνὸς ἐκκύει
μητρὸς Μαρίας Τριακονταφυλλίνης.
Οὔτος χρόνου πάγκαλον ἀνύων ἔαρ
χάρισιν ἦνθει μυρίαῖς ὡσπερ ῥόδον,
- 15 καλὸς προσιδεῖν, γλυκερὸς τὰ πρὸς λόγους,
γονεῦσιν εὐπείθειαν ἐν τιμῇ φέρων,
μαθημάτων ἔρωτα γνώσεως τρέφων,
χρηστὰς προδεικνύς τοῦ τέλους τὰς ἐλπίδας.
Ἄλλ' ὦ σκιὰ κλίνουσα καὶ πνοῆς τάχος
- 20 καὶ ῥοῦς ποταμοῦ καὶ γέμον ψεύδους ὄναρ,

ἄστατε κόσμου δρᾶς συνήθως καὶ πάλιν.
 Φθίνει γὰρ εὐθύς ὧν ἕαρος ἐν μέσῳ
 καὶ πᾶσαν αἴφνης ἐκθερισθεὶς τὴν χάριν
 πρὸς γῆν καταρρεῖ, καὶ καλύπτεται τάφῳ.
 25 Σὺ δ' ὦ φυτουργέ, συνδέτα, πλάστα, λύτα,
 Ἐδεμ καταφύτευσον αὐτὸν ἐν χλόῃ
 ζωῆς τῆ τρυγᾶν ἀξίωσον τοῦ ξύλου
 καὶ παισὶν ἅμα, Δαυὶδ¹ ὡς μέλλει λύρα,
 ἄδειν τὸν αἶνον καὶ τὸ σὸν φέγγος βλέπειν.

77 (φ. 35^b). «Εἰς τὸ προπύλαιον τῆς μονῆς ».

*Ἐχει ὅλον ὠδε·

Ταύτην νεουργεῖ τὴν πρὸ πυλῶνος στέγην
 εἰς κόσμον ἅμα καὶ παρεστῶτων σκέπην
 Ἄντιοχεΐτης σὸς Γεώργιος λάτρις.
 Σὺ δὲ στεγάζων οὐρανοὺς ἐξ ὑδάτων
 5 ταῖς σαῖς, λόγε, πτέρυξιν ἐν βίῳ σκέπων
 τέλος τρυφῆς ἀνοιξον αὐτῷ τὰς πύλας.

78 (φ. 35^b). «Εἰς τὸ αὐτόν ».

Θεοῦ λόγε, πύλην σε τὴν κεκλεισμένην
 ὅς ἐστι θύρα τῆς νοπτῆς παστάδος
 μονῆς πρὸ πυλῶν εἰκονίζομεν, κόρη,
 Τῶν ἐνδον οὖν ἀγρυπνος εὐρίσκου φύλαξ
 5 ἐπιζυγοῦσα τοῖς κακοῖς τὰς εἰσόδους
 καὶ μυστικοῦ φωτός δε χρυσῆ λυχνία
 τὰς τῶν μοναχῶν ἐκλείπαινε λαμπάδας.
 ἔλαιον ἐνστάζουσα καθαρῷ βίου
 καὶ γρηγορούσας εἰς καλῶν ἐργασίας
 10 σὺν ταῖς φρονίμοις τάξον αὐτὰς παρθένους.
 Ὁ νυμφίος γὰρ ὑπακούσεται λόγος
 μητρὸς καλούσης ἐξανοῖξαι τὴν θύραν.

¹ Ὁλόγραφον.

79 (φ. 35^b). «Εἰς κιβώτιον ἔχον μῦθρον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Δημητρίου».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Θεσσαλονικέων μὲν ἡ πόλις φέρει
σὸν μυροβλύτου, μάρτυς, ἄγνόν σαρκίον,
πατρίς τὸ τέκνον ὡς περ ἠγκαλισμένη
καὶ τῶν χαρίτων τὴν ἀείρουτον (sic)

ἡ πλουτεῖ περιβλύζουσα αὐτῆς ἐν μέσῳ,
ὡς ἐκ φλεβῶς πάλιν δε μυριοβλύτου
οἰκουμένης πρόσωπον ἀρδεύει κύκλῳ.

Ἐγὼ δὲ θερμῷ σῶ πόθῳ τετρωμένος
ξένος μοναστῆς, ἀρετῶν θεῶν ξένος

10 τάφου τύπον σοῦ συντιθεῖς ἐξ ἀργύρου
σὸν μῦθρον ἔνδον ἐμβαλὼν, πίσται φέρω,
δῶρον δὲ μυριοβλον εὐσεβῶς νέμω

μονῆς μονασταῖς τοῦ σεβασμίου Σάβα,
ὧν ταῖς προσευχαῖς μιγνύων σου τὴν χάριν

15 ῥύπους ἐμοὺς κάθαιρε σοῦ ρείθρῳ μύρου,
ἐν τῷ τέλει δὲ τὴν Ἐδὲμ μονὴν δίδου.

80 (φ. 35^b). «Εἰς ἐγκόλπιον τῆς ἁγίας δεσποίνης».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

φ. 35^b || Λύων ὄνειρους Δανιὴλ βασιλέως,
φιμῶν δὲ τοὺς λέοντας ἐν λάκκῳ πάλαι
ἐχθροὺς ὄρατοὺς καὶ νοουμένους τρέποις
τῆς αὐτανάσσης βασιλίδος Εἰρήνης.

81 (φ. 36^a). «Εἰς τὰς πύλας τοῦ οἴκου ἐν αἷς εἰκονίσθη ὁ βασι-
λεὺς καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος ἔχουσα ἐγκάρδιον τὸν
Χριστὸν στέφοντα τὸν βασιλεῖα καὶ ἄγγελος προοδεύων ὁ ἅγιος τὸ
Θεόδωρος ὁ Τήρων χειρίζων αὐτῷ τὸ ξίφος καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος
ὀπισθεν ἐπόμενος».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Ἰδοὺ Μανουὴλ, ἀρραγὲς Ῥώμης κίον,
Κομνηνὲ, βλαστὲ πορφύρας, αὐτοκράτορ,

ἐξ οὐρανῶν ὑψιστος εἰς σὲ προσδλέπων
 καὶ συσκιάζων τῇ μετ(ρ)αφρένων σκέπη
 5 καὶ τοῦ κράτους τὸ στέμμα ταῖς νίκαις στέφων,
 τῆς μητρανάνδρου προσλιταζούσης κόρης.
 Ἰδοὺ προηγὸς ἄγγελος σοῦ ταῖς τρίβοις
 προσκομμάτων ἅπαντας ἐξαίρων λίθους
 καὶ πρὸς φυλακὴν σοῦ παρεμβάλλων κύκλω.
 10 Πάρεστι Τῆρων χριστομάρτυς ἱπλότης,
 ἐν ταῖς κατ' ἐχθρῶν συμβολαῖς σου προτρέχων
 καὶ σου διδάσκων πρὸς παράταξιν χέρας,
 τὸ ξίφος αὐταῖς ἐντιθεὶς τεθνηγμένον.
 Σύνεστι Νικόλαος, ἡ μύρου βρύσις,
 15 σκῆπτρα κρατύνων, τὸν δὲ νῶτον σου σκέπων,
 τρέπων δὲ μακρὰν ἡμέρας πτηνὸν βέλος
 καὶ τοὺς κρυφῆ βάλλοντας εἰς χοῦν λεπτύνων.
 Τοιοῖδε σοι φύλακες εἰσὶν ὑψόθεν.
 Τούτοις πεπορθῶς τὴν μοναρχίαν φέρεις
 20 ἐκ τῶν ἄκρων γῆς μέχρις αὐτῶν τερμάτων.
 Σὴν δεξιὰν ἐφριξεν Ἰσμαὴλ τέκνον,
 Σύρος τρυφῆλος, Βαβυλώνιος, Σκύθης,
 Παίων, Τριβαλὸς, Ἰλλυριὸς, Δαλμάτης.
 Οὗτοι σε μακρότιτος ἡμερῶν ὄσης
 25 πλήσουσι, Δαυὶδ¹ ὡς βοᾷ ψάλτης ἀναξ.
 Ταῦτα προφάσκει Καματηρὸς πατρόθεν
 σεβαστὸς Ἀνδρόνικος, ἐκ μητρὸς Δούκας
 πρὸ τῶν πυλῶν σου δουλικῶς γράψας πόθῳ
 ὡς προσκυνῆ σου καὶ γραφέντα τὸν τύπον.

82 (φ. 36^a). «Εἰς τὸν τάφον τῶν Ἀντιοχειτῶν Θεοδώρου καὶ Ἰωάννου.»

Ἔχει ὅλον ὄδι·

Εἰ τερπνὸν οὐδὲν, ὡς Δαυὶδ² ψάλλον γράφει,
 ἢ τοὺς ἀδελφοὺς εἰς στέγην οἰκεῖν μίαν,

¹ δα'δ

² δα'δ

τί πικρὸν οὕτω καὶ δριμύττον καρδίαν
 ὡς τῶν ἀδελφῶν ἐκτομῇ συνοικίας ;
 5 θέλεις μαθεῖν ; Ἄκουε καὶ θρήνει, ξένε.
 Ὁ νεκρὸς οὗτος ὄν βραχὺς κρύπτει λίθος
 Ἄντιοχειτῶν ἐξέφυ γεννητόρων
 Θεόδωρος τὴν κλῆσιν, ἐκ δὲ τῶν τρόπων
 δώροισ θεοῦ κόσμιος ἠλίκοις ὄσοις
 10 τὸ σεμνὸν εἶχε, τὴν προσηνῆ καρδίαν.
 Πένησι κοινὸς ἦν ἄλας αὐτῷ βίος,
 φθόνος δὲ νικᾷ καὶ νεκρῷ νῦν τὸν τάφον.
 Τοῦ λατύπου χεῖρ' σύγγονος δ' Ἰωάννης
 στάζοντι πυκνὰ λατομεῖ τῷ δακρῦφ.
 15 ξέει δὲ κοινὴν τοῦ μακροῦ κλίνην ὑπνου.
 Σὺ δ' ἀλλὰ φωτὸς λύχνε, νυμφίε φίλε,
 Θεοδοσίῳ φῶς θεοῦ βλέπειν δίδου
 ἔνδον νοπτῆς εἰςδραμόντι παστάδος.

83 (φ. 36^a). «Εἰς εἰκόνα κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου δω-
 ρηθεῖσαν τῇ ἐν Ἰορδάνῃ μονῇ τοῦ Προδρόμου ».

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Τὸν μυστικόν σε καὶ θεόδροσον πόκον,
 τὴν συλλαδοῦσαν ἀπερίγραφτον λόγον
 ὡς ὑετὸν χυθέντα τῇ σῆ νηδύι
 γράφω σχετικῶς προσκυνῶν σου τὸν τύπον,
 5 νέμω δὲ δῶρον τῇ μονῇ τοῦ Προδρόμου
 τῇ τῶν ῥοῶν ἐγγιστα τοῦ Ἰορδάνου,
 ἐν αἷς ὁ τὴν ἄδυsson ἐν χεροῖν φέρων
 τὴν ὑπὲρ ἡμῶν σαρκικὴν ἔσχε πλάσιν.
 Σὺ δ' ἀλλ' ἀφυπνώσασα σώματος νόμοις,
 10 συζῶσα δ' αὐτῷ τῷ θεῷ σου καὶ τέκνω
 φ. 36^b || Κωνσταντῖνον σώζοις με σὺν τῇ συζύγῳ,
 Ἄγγελουπούλων ἐκ γένους κατηγμένη.

84 (φ. 36^b). «Εἰς τὸ βάπτισμα τῆς πορφυρογεννήτου κυρᾶς Ἄν-
 νης γεγονός κατὰ τὸ ἅγιον μέγα Σάββατον ».

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Ἐν τάφῳ σήμερον Χριστὸς, ἀλλὰ νεκροὺς ἐγείρει·
σινδόνι συσφιγγόμενος, ἀλλὰ δεσμώτας λύει·
σφραγίζεται φρουρούμενος, ἀλλ' ἀναστὰς λανθάνει
καὶ χαίρει σύμπας οὐρανὸς ἐπὶ τῷ μυστηρίῳ,

5 χαίρει καὶ γῆ τοὺς ἐν αὐτῇ νεκροὺς ἀναδιδοῦσα,
ἐπὶ δὲ τούτῳ καὶ τοῖς νῦν συγχαίρει τελουμένοις.

Ἄννα καὶ γὰρ πορφυρανθῆς, παῖς Μνουήλ δεσπότης,
πορφυροδλάστου, νικητοῦ, μυριοτροπαιοῦχου,

νῦν τῷ Χριστῷ συνθάπτεται λαμπρῶς βαπτιζομένη,

10 καὶ κοινωνεῖ πνευματικῶς ἐγέρσεως τῆς τούτου·

καὶ δεσμουμένη καθαραῖς καὶ φωτειναῖς σινδόσιν

λύεται τῆς γενέσεως σειρᾶς τῆς ἀρχεγόνου

καὶ τὴν σφραγίδα δέχεται τῆς παλιγγενεσίας.

Τοίνυν διπλὴν πανήγυριν τελοῦμεν χαρμοσύνως.

Ὡς εὖ σοι, πορφυρογενῆς Ἄννα, τοῦ πρώτου τόκου,

ὁσφύς καὶ γὰρ σε γεναρχεῖ μεγάλου βασιλέως,

τοῦ τροπαιοῦχου Μανουήλ, καὶ σπαργανοῖ πορφύρα.

Εὐγέ σοι καὶ τῆς νοτιῆς νῦν ἀναγεννησίας.

5 Τῷ γὰρ θεῷ σωματικῶς ταφέντι συνενθάπτη

καὶ μετ' αὐτοῦ συνανιστᾶ καὶ τούτῳ συνδοξάζει

καὶ μύρου χρίσμα φέρουσα Χριστῷ προσεμφανίζη,

λέγοντι Χαῖρε θύγατερ κατὰ τὰς μυροφόρους.

Ἐλευφρανθεῖν σοι πατὴρ αὐγούστα τέ σου μήτηρ,

10 τερφθεῖσαν τοῖς τέκνοις σου καὶ τοῖς αὐτῶν ἐκγόνοις,

βλέποντες τόκους τοὺς αὐτῶν καὶ τὰς ἀναγεννήσεις.

Ἵδάτων πρώην Ἡλιοῦ τρισεύσας τὰς ὑδρίας

κατήνεγκεν ἐξ οὐρανοῦ πῦρ φλέγον τὴν θυσίαν,

τῇ δ' ἐπικλήσει τῇ τριπλῇ τῆς μοναπλῆς Τριάδος

ὁ πατριάρχης σήμερον, Ῥώμης ποιμὴν τῆς νέας,

5 κατάγει πῦρ φωτιστικὸν τοῦ πνεύματος ἐξ ὕψους,

ἀρχιερέων τοῦ θεοῦ κυκλόθεν παρεστῶτων,

καὶ λούσας ὕδατι καινῷ τῆς θείας κολυμβήθρας

Ἄνναν τὸ νέον βλάστημα τῆς ἱεραῆς πορφύρας
 παρίστησι φωτεινῇ θεῷ πατρὶ τῶν φώτων,
 10 καὶ χαίρουσιν ἀγγελικαὶ τῇ τελετῇ χορεῖαι.

85 (φ. 36^b) «Εἰς περιφέρειον τοῦ τάφου ἀργυροῦν».

Ἔχει ὅλον ὡδε·

Ὁ τύμβος οὗτος μητρὸς ἐστὶν εὐτέκνου
 εὐμητορὸς τε παιδὸς ἰσοκαρδίου.

Τὴν γὰρ Κομνηνὴν πανσέβαστον Σοφίαν,
 τὴν ἐν μοναχαῖς συγκαλύπτει Σωσάνναν

5 σεβαστοκρατοῖς τέκνον Ἰσαακίου

καὶ παῖδα ταύτης τὴν σεβαστὴν Εἰρήνην.

Κοινὴ γὰρ ἀμφοῖν καὶ θανούσαις ἡ κόνις
 αἷς πρὶν ὑπὲρ σύγκρισιν ἢ συμψυχία.

86 (φ. 36^b). «Εἰς ἐγχείριον τοῦ τρικανδήλου».

Ἔχει ὅλον ὡδε·

Πολλῶν τυχοῦσα δωρεῶν¹ σου, Παρθένε,

ἐκ γαστρὸς αὐτῆς μητρικῆς προηγμένη

καὶ τῶν μοναστῶν ῥάκας ἠμφιεσμένη

μακρὰν ἀμοιβὴν δεῖγμα τοῦ πόθου φέρω

5 Εὐφημία, βλάστημα τῶν Κληρονόμων,

καὶ σὴν νεουργῶ προσκυνητὴν εἰκόνα,

πέπλον δ' ἀναρτῶ προσεῖς, τριττὰς λυχνίας.

Σὺ δ' ἀλλὰ χρυσῇ λυχνία φώτιζέ με,

στολὴν δ' ἐπενδύσασα μυστικοῦ γάμου

10 σὺν ταῖς φρονίμοις εἰσάγαγε παρθένοις.

87 (φ. 36^b) «Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγίου Συμεὼν τοῦ θεοδόχου
 βαστάζοντα τὸν Χριστόν»

Ἔχει ὅλον ὡδε·

Ἐν χερσὶ τοῦτο τὸ βρέφος φέρων, γέρον,

μᾶλλον δι' αὐτοῦ συγκρατῆ καὶ συνδέη.

¹ Ἡ λέξις δωρεῶν γραφίσα τὸ πρῶτον πρό τοῦ τυχοῦσα διαγράφη, εἴτα δ' ἰπανελήφθη ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει μετὰ τὸ τυχοῦσα

Θεός γάρ ἐστιν· ἀλλὰ τί χροί σοι λέγειν ;
 Οἶδας γάρ αὐτόν· Χριστός ἐστὶ Κυρίου,
 5 ὃν σοι κατιδεῖν εἶπε τὸ Πνεῦμα φράσαν.
 Ὅν ἀπολυθῆναι σοῦ δεσμοῦ σαρκίνου
 αἰτῶν συνεύχου καὶ λύσιν τῶν πταισμάτων
 Λουκᾶ μοναχῶ, προσκυνητῆ σου τύπου.

88 (φ. 37^a). « Ἐπὶ τῇ παρὰ τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ
 μεγάλου δρουγγαρίου κοσμηθείσῃ διὰ χρυσοῦ καὶ λίθου καὶ μαργά-
 ρων εἰκόνι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ».

Ἔχει ὅλον ὡδε·

Ἄν ἐσφυρηλατεῖτο τοῦ στήθους φύσις,
 ἂν ἐξεμαργαροῦτο καρδίας πλάσις,
 ἂν στιλπνότητα εἶχον ὀφθαλμοὶ λίθων.
 ἐκεῖνα ταῦτα κόσμον εἰσῆνεγκά σοι,
 5 δεικνύς ὅσον τὸ φίλτρον εἰς σέ μοι, κόρη,
 κὰν μῆδ' ἐν αὐταῖς ἦν λαβεῖν τούτου κόρον.
 Ἐπεὶ δὲ σαρκῶν ἀγνοεῖ ταῦτα κράσις,
 τὴν τοῦ πόθου δὲ χροί με πυρσεύειν φλόγα,
 ἐκ τῶν κατ' αἰσθησίν σε κοσμῶ τιμίων
 10 ὡς ἀρχετύπῳ, ταῦτα μὴ τύπῳ φέρων.
 Κρίνω γὰρ ἔμπνουν, οὐ γραφεῖσαν σε βλέπειν.
 θάλλειν δὲ τὸ πρόσωπον οὐκ ἐκ χρωμάτων.
 ἐκ καρδίας δὲ, Σολομῶν ὡς περ γράφει,
 ἀγαλλιώσης καὶ τρυφώσης τῇ θεᾷ
 15 τοῦ καὶ θεοῦ σου καὶ παρ' ἀγκάλαις βρέφους.
 Πλὴν χρυσίον τί, μάργαροι τί καὶ λίθοι
 πρὸς τὴν καθαρὰν ὑπὲρ αὐγὰς ἡλίου,
 ἀφ' ἧς λόγος προῆλθεν ὠτρακωμένος
 ὡς ἐκ ἐλύτρου μαργαρίτης πυρφόρου,
 20 ὡς ἐξ ὄρους ἀξεστος ἐτμήθη λίθος.
 Σὺ δ' ἀφορῶσα πρὸς τὸ τοῦ πόθου ζέον
 χρυσόν με δεῖξον τῇ πυρὸς τότε κρίσει,
 πᾶν ἔργον ὑπόχαλκον ἐκφλέξασά μου.
 Αἰτῶ σεδαστός Ἀνδρόνικος Δουκόθεν

25 καὶ Καματηρὸς ἐκ πατρὸς γενεαρχίας
μέγας τὲ δρουγγάριος ἐκ τῆς ἀξίας.

89 (φ. 37^α). « Ἐπὶ τῷ παρὰ τοῦ Δρυωνίτου κυροῦ Φωτίου νεοურ-
γηθέντι ναῶ καὶ τῇ εἰκόνι τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος ».

Ἔχει ὅλον ὡδε·

Τῷ σῶ πόθῳ, πρώταθλε, καθάπερ λίθῳ
τὴν καρδιακὴν¹ ἠδρασάμην

καὶ πίστιν ἐνθεὶς ὡς ὑπερτάτην στέγην
ὅλον σε λαβὼν ἐνδον εἰςφκισάμην:—

5 Ναὸν δε τοῦτον ἐκ νεοδημάτων λίθων
πρὸς σὸν βαθρεύσας ὕμνον ὠροφώσάμην
καὶ σὸν δὲ σεπτὸν εἰκονισάμην τύπον,
κάν μὴ πρὸς ἐμφέρειαν ἀρχετυπίας.

Πῶς καὶ γὰρ δε πρὸςωπον ἔσχεσ ἀγγέλου

10 Χριστὸν κατιδὼν οὐρανῶν ἄρσει θύρας;
Σὺ δ' ἀλλ' ὁ κῆρυξ τοῦ νοουμένου λίθου,

δε εἰς κεφαλὴν ἐξεκρίθη γωνίας,

καθ' οὗ λαλοῦντος γραμματεῖς ἤραν λίθους.

Προσκόμματος γὰρ Ἰσραὴλ ὤφθη λίθος,

15 ἀνάστασις πτώσις τε πολλῶν εὐρέθη,

δι' ὧν βολὰς ἔστιξας ἀμέτρων λίθων,

ὡς ἐκ λίθων ἔσχεσ δε τιμίῳν στέφος,

σταθιρὰ δείξας λιθίνων ἐκ βαθμίδων

τῆς κλίμακος θέμεθλα τῆς τῶν μαρτύρων.

20 Θεοῦ πόθῳ μὲν καρδίαν ἐδραζέ μου,

τῶν σκανδάλων δε πάντας ἐξαίρων λίθους

τὴν εἰς Ἐδέμ φέρουσαν εὐθέτει τρίβον,

ἕως πατήσω τὴν ἀείζωνον χάριν,

Στέφανε, σὸς Φώτιος ὁ Δρυωνίτης.

90 (φ. 37^α). « Ἐπὶ βουλλωτηρίῳ ».

Ἔχει ὅλον ὡδε·

Σφράγισμα γραφῶν Δουκοφουῶς Εἰρήνης

¹ Οὕτω κενόν ἐν τῷ κώδικι.

Κομνηνὸς Ἀνδρόνικος ἡ ξυνεξύγη
αὐτοκρατοῦντος Μανουὴλ ἀδελφόπαις
ἐκ πορφυρανθοῦς βασιλίσσης Μαρίας.

91 (φ. 37^α). α Ἐπί εἰκόνι τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου
κοσμηθείσης παρὰ τοῦ πανσεβάστου μεγάλου δρουγγαρίου τοῦ Κα-
ματηροῦ Ἀνδρονίκου ».

Ἐγεί δλον ὠδε·

Ἐξ ἀστάχου κόκκος, ἄρτος ἐκ ζύμης,
κόχλος θαλάσσης· ἐκ δὲ ταύτης πορφύρα·
ἐκ γῆς ὄρος, λίθος δὲ πάλιν ἐξ ὄρους,
ἅπαντα ταῦτα τῆς γραφῆς ταύτης τύποι.

5 Ἄννα θάλασσα· κόχλος αὐτῆς ἡ κόρη,
βάψασα σαρκὸς τῷ θεῷ τὴν πορφύραν
Ἄννα καλὴ γῆ· πῖον ἐκ ταύτης ὄρος
ἡ παῖς ἐφ' ἧς ἄτυμος ἐρράγη λίθος,

φ. 37^β || ἅπασαν ἀρχὴν μέχρις εἰς χοῦν λεπτύνας.

10 χρυσοῦν, σιδηροῦν, χαλκίνην, ὄστρακίνην.

Τεράστιος στείρας γὰρ, ὡς ὄρας, τόκος
ἐξεικονίσθη τῷ τεχνίτῃ ζωγράφῳ.

Εἴποις ἂν ἰδὼν μὴ γραφᾶς τύπων βλέπειν,
αὐτὴν δὲ τὴν τεκοῦσαν, αὐτὴν τὴν κόρην,

15 τὴν μὲν σιγῶσαν ὡσπερ ἐκβαθουμένην·
πῶς γαστροῦ αὐτῆς τὰς ἀποσκλήρους πύλας
ἤνοιξε πύλας τῆς ἀεικλύστου τόκος,
τὴν δ' ἐκ βρέφους δεικνῦσαν ὡς ὑπὲρ φύσιν
κόσμον γυναικῶν τὴν σιγὴν οἶδε στέγειν.

20 Ἀνδρόνικος δὲ Δουκόδλαστος μητρόθεν
σεβαστὸς, ἐκφύς Καματηροῦ πατρόθεν
μέγας τε δρουγγάριος εἰς κόσμον φέρει
τοὺς μαργαρίτας, τοὺς λίθους, τὸ χρυσιόν,
σέβων τὰ γραπτὰ κατὰ πρωτοτυπίαν.

25 Σὺ δ' ἀλλὰ μητράνανδρε, κἂν φαίνῃ βρέφος,
εὐχῶν λίθοις σύντριβε τοὺς ἐναντίους
εὐθρυπτον ὡσπερ ὄστρακον κεραμέως,

εἰς δ' ἀποθήκας οὐρανῶν τίθει τέλος,
ὡς μαργαρώδη σίτον ἀνοῖς πρακτέοις
30 τῶν ἀχυρωδῶν ἐκτριβέντων πταισμάτων.

92 (φ. 376). « Ἐπὶ τῷ γεγονότι παρὰ τοῦ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως
τιμῶ καὶ ζωοποιῶ σταυρῶ ἐν τῷ κατὰ τοῦ Ἰκονίου ταξειδίῳ ».

Ἔχει ὅλον ὧδε

Ζηλῶ καμίνου καρδίαν μέσιν ζέσας
καὶ σπλάγχνα φρυγείς θυμικῶν ἐξ ἀνθράκων
ὑπὲρ μερίδος χριστεπωνύμου γένους
δορηξ Μανουῆλ διπλοφυοῦς πορφύρας
5 Κομνηνοδοικῶν ἐξ ἀνάκτων αὐτάναξ
ἐξήρε τοὺς σπινθῆρας εἰς πυρσὸν μέγαν.

Οὐ γὰρ τὰ τέκνα τῆς ἐλευθέρας βλέπειν
ἔστεξε τέκνα δοῦλα τῆς δούλης Ἄγαρ.
Οὐκοῦν ἀθροίσας κρατερὰν ὁμαιχμίαν
10 ἐκ μυριάκις μυρίων στρατευμάτων
πρὸς τὴν κατ' ἐχθρῶν τοῦ θεοῦ σπεύδει μάχην
ἐν τριακοστῷ καὶ τετάρτῳ τῷ χρόνῳ
τῆς αὐτοκρατοῦς Αὐσόνων σκηπτουχίας
Εἰδὼς δὲ τύπου σταυρικοῦ θείου ξύλου

15 νίκην λαβόντα τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον,
οὐ στέμμα πίστιν ὀρθοδοξίαν φέρει,
τὸν αὐτὸν αὐτὸς χρυσῷ κοσμῷ τύπον,
Χριστοῦ παθῶν σήμαντρα τιθεὶς ἐν μέσῳ
καὶ λειψάνων τμήματα σεπτῶν ἁγίων.

20 θαρρεῖν ἐπ' αὐτοῖς ἢ στρατοῦ πλήθει κρίνων.
Ναὶ, σταυρὲ ῥάβδε, πλήττε τοὺς ἐναντίους,
ναὶ, σταυρὲ Χριστοῦ, περσικὰ φύλα τρέπε,
παρεμβαλῶν **Σε** τῷ βασιλεῖ κυκλόθεν
νίκης στεφάνῳ στέψον αὐτοῦ τὸ στέφος.

93 (φ. 376). « Εἰς ἑνδυτὴν τῆς ἁγίας τραπέζης ἔχον εἰκονισμένην
τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ ἀνάστασιν ».

Ἔχει ὅλον ὦδε·

Χλαμύδα μὲν πρὸς κοκκίνην καὶ πορφύραν
ἐπιημφιάσω παικτικῶς ἐκὼν, λόγε.

Ἐγὼ δὲ Δούκας Καματηρὸς πατρόθεν
σεβαστὸς Ἀνδρόνικος εὐγνώμων λάτρις

5 μέγας τῆ δρουγγάριος ἐκ τῆς ἀξίας
ταύτην σέβων τράπεζαν ὡςπερ σὸν τάφον
ἐν χρυσερῦθρῳ συγκαλύπτει τῷ πέπλῳ.

Τύπον δὲ τὸν σὸν πορφύρα διαγράψω
πόθῳ τε κόσμον χρυσομάργαρον φέρω.

10 Σὺ δ' ἐκπλυνόν μου φοινικῆν ἁμαρτίαν
ψυχὴν τε χιόνωσον ὑσώπου πλέον
σῆς ἀστραλαῖς¹ χάριτος αὐτὴν λευκάνας,
σωτηρίου δ' ἁμφίον ἐνδύσας γάμου
τῆς σῆς τραπέζης ἀξίον δεῖξον τέλος.

94 (φ. 37^b). «Εἰς εἰκόνα τοῦ ἁγίου προφήτου Δανιὴλ ἱστῶτος ἐν μέσῳ τῶν λέοντων καὶ ἀγγέλων τοῦ μὲν στέφανον αὐτῷ προσάγοντος, τοῦ δὲ τὸν προφήτην Ἀμβακούμ διακονίζοντος ἐπιφερόμενον τὴν τροφήν τῶν γεωργῶν».

Ἔχει ὅλον ὦδε·

Τίς οὐκ ἂν ἐν λάκκῳ σε, Δανιὴλ, βλέπων
ἐκρινε σαρκὸς χρῶμα, μὴ σάρκα βλέπειν ;
Οὐ γὰρ τροφῆς ἐχρηζες, ἀλλ' οὐδ' ἀγρίοις

φ. 38^a || ὥφθης τροφῆ λέουσι σωμάτων νόμῳ,

5 πλὴν ἀλλὰ βρύσιν Ἀμβακούμ σοι προφήτης
ἐν ἀέροις ἀγγέλῳ μετρημένος
ἤλεγξε σαρκὸς ἠμφιεσμένον πάχος.

Ἐνταῦθα δὲ βλέφαρον ἐξάρας μόνον
τῆς οὐ κρινεῖ σύσσωμον ἱστῶτα βλέπειν

10 ὕμνους θεῷ φέροντα χαριστηρίους
χείλους σιγῶντος² καὶ λαλούσης καρδίας ;

¹ Ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἀστραπῆς

² Ἦρχεται γράφων λα (τὰρχικὰ γράμματα τοῦ ἱσομένου λαλούσας) καὶ διώρθωσαν ἔπειτα εἰς σι

Οὕτως ἀπνκρίβωσε τέχνη τὴν φύσιν.
 Ὅμως ἐνιδὼν χρωμάτων ἐν συγκράσει¹.
 Ὁ μὲν γὰρ ἰδοὺ σὲ στέφων διεγράφη
 15 τῆς καρτερίας τῶν ὑπὲρ νόμου πόνων
 οὐδ' ἐκκομίζων τὸν προφήτην ὑψόθεν.
 Σὺ δ' ἀλλ' αἰγλως τὴν (τοῦ) θεοῦ δόξαν βλέπων
 θραύεις λεόντων τῶν νοουμένων γνάθους,
 οὐρανια βρύσει δε καρδίαν τρέφων
 20 ἔργων με λιμοῦ τῶν ἐναρέτων ῥύου.
 Σοὶ ταῦτα Δούκας Καματηρὸς πατρόθεν
 σεβαστὸς Ἀνδρόνικος ἐκλαλῶ πόθῳ,
 μέγας δὲ δρουγγάριος ἐκ τῆς ἀξίας
 ὁ καὶ νεουργὸς σοῦ σεβασμίου τύπου.

95 (φ. 38^a). «Εἰς εἰκόνα τοῦ ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ κοσμηθεῖσαν παρά τοῦ υἱοῦ τοῦ Τριψύχου».

Ἔχει ὅλον ὠδε·

Ὡ πίστεως χεῖρ πάντα τολμῶσα γράφειν
 καὶ σὸν γὰρ εἶδος, οὐ φύσις ἀθλία,
 ἀνθρωπομόρφως, ἀγγελόπρωτε, γράφει·
 πλὴν ἐξ Ἰησοῦ ταῦτα μανθάνειν ἔχει,
 5 ὃς εἶδε ῥομφαίαν δε πλὴν ἐσπασμένον.
 Ἐγὼ δ' ἀύλοις πίστεώς μου δακτύλοις
 εἰς ψυχικὰς γράψας σε μυστικὰς πλάκας
 καὶ χρωματουργηθέντα σὸν σέβῳ τύπον,
 κόσμῳ δὲ τοῦτον καλλύνω χρυσαργύρῳ.
 10 Σὺ δ' ἀλλὰ σαῖς πτέρυξι συσκιάζε με
 τὸν οἰκέτην σου Τρίψυχον Κωνσταντῖνον.
 Ἠλὴν οὐ βέλους ῥύου δε ψευκτῆς ἡμέρας,
 πάσαις δὲ τῆρει τοῦ βίου με ταῖς τρίβοις,
 προσκομμάτων ἀπάντων ἐξαίρων λίθους,
 15 τὴν πυρίνην τέλος δε ῥομφαίαν στρέφων
 εἰς ἐνδροσὸν με τῆς Ἐδὲμ τάξον χλόην.

96 (φ. 38^a). «Εἰς εἰκόνα τοῦ ἀγίου Παύλου κοσμηθεῖσαν».

¹ Φαίνεται παραλειφθεῖς ἐνταῦθα στίχος.

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Ἄν σὺ σεαυτὸν ἀγνοεῖν, Παῦλε, γράφης,
 πῶς ἠρπάγης σύσσωμος ἢ σαρκὸς δίχα;
 Τί καινὸν εἰ καγὼ σε νῦν μαθεῖν θέλω,
 ἂν χρὴ λέγειν ἔμπνοον σε, μὴ γραπτὸν τύπον;

5 Τοῖς ζῶσι καὶ γὰρ ἐμφερέστατον βλέπω
 Πλὴν, εἰ σιωπᾶς, οὐδέν ἐστι τὸ ξένον·
 ἄρρητα καὶ γὰρ ἄπερ ἤκουσας φέρεις.

97 (φ. 38^a). «Εἰς εἰκόνα τῶν τριῶν παιδῶν»

Ἔχει ὅλον ὧδε·

Ἔδει τὸ λείπον τῶν ἀπάντων κτισμάτων
 θεὸν συνυμνεῖν, εἶπερ ἀψύχοις φύσις
 οὕτω πρὸς ἐμφέρειαν ὡς δοκεῖν τάχα
 σκιρτᾶν πατοῦντας ἀνθρακένδροσον φλόγα,

5 ὅμως δὲ σιγᾶν ὡς περ ἐκπεπληγμένους
 τῆ καταβάσει τοῦ φανέντος ἀγγέλου.

Καὶ γοῦν τίς ἂν ἔφριξε Χαλδαῖος βλέπων
 τὸ τῆς καμίνου πῦρ ἀναπνεόν στόμα
 μὴ καὶ τιναχθὲν ἐκφλογήσῃ¹ καὶ πάλιν.

10 Πλὴν ἀλλ' ἐπιρρέουσα τοῦ χρόνου φύσις
 ἰσχυσε μικροῦ τῶν τύπων τὸ φῶς σβέσειν
 φίλτρον φλοξὶ ζέοντος ἀνάπτω πάλιν
 σεβαστὸς Ἀνδρόνικος ἐκ Δουκῶν γένους
 καὶ Καματηρῶν δ' εὐκλεῶν τὸ πατρόθεν

15 μέγας τε δρουγγάριος ἐκ τῆς ἀξίας,
 ξέω τὸ γῆρας ῥυτίδος τῶν εἰκόνων
 παιδῶν νεάζειν τοὺς χαρακτῆρας θέλειν.

Ἵμεῖς δέ μοι σβέσατε πρεσβειῶν δρόσφ
 πῦρ γεέννης τῆς κολαστρίας φλόγα
 σκηνοῦν διδόντες εἰς αἰείδροσον χλόην.

98 (φ. 38^b). «Εἰς εἰκόνα τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν»

¹ Ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἐκφλογήσῃ

Ἰησοῦ Χριστοῦ, κοσμηθεῖσαν παρὰ τῆς ἀγίας ἡμῶν δεισποίνης διὰ χρυσοῦ, μαργάρων καὶ λίθων ἔ.

Ἔχει ὅλον ὦδε·

Δῶρον μὲν οὐδὲν, Σῶτερ, εἰσφέρειν ἔχω
ἀντιζυγοστάτημα ταῖς χάριτί σου.

Τί καὶ γὰρ οὐ σὸν, ὃς κρατεῖς καὶ τοῦ πνέειν;

Πάνυ εὐχαριστῶ τοῦτο πιστῆς καρδίας·

5 πλάττει μὲν καὶ γὰρ εὐκλεῆ πρώτην πλάσιν

τὸ φῶς βλέπειν δοῦς εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος.

Ἀντιόχου γὰρ ῥηγοφυῶν πριγκίπων

ζωοῖς με πάλιν εὐκλεεστέρα πλάσει

ὑπερτερω... ἐντων δε δοξάσας γάμω.

10 Καὶ γὰρ Κομνηνῶ Μανουήλ με συνδέεις

αὐτοκρατοῦντι διπλοπορφύρω κλάδω,

οὔ βραχίων ἄστεκτος, οὔ φρικταὶ φρένες,

ὄν βαρβάρων φρίττουσιν αἱ φυλαρχίαι

καὶ μαρτυρεῖ θάλασσα καὶ γῆ κυκλόθεν.

15 Ὅμως δὲ δεικνύουσα καὶ θερμοῦ πόθου

ψυχὴν νοπτῶς ἀνθρακίζουσα φλόγα

ὑλας προσάγω τὰς παρ' ἡμῖν τιμίας

σοῦ τοῦ θεοῦ μου τῷ κατ' ἀνθρωπον τύπῳ.

Ἄν γὰρ σοφίας τοῦ Σολομῶντος χάριν

20 πόρρωθεν ἦλθε βασίλισσα τοῦ νότου,

πῶς τὴν σοφίαν τοῦ θεοῦ, σὲ τὸν λόγον

ἐγγὺς παρόντα σαρκικῶς κεκτημένη,

ἦν αὐτὸς αὐτάνασσα Αὐσόνων ἔθου,

καὶ τὸ πλεόν βλέπουσα τοῦ Σολομῶντος

25 οὐκ ἐκχέω νῦν πρὸς σέ μου τὴν καρδίαν;

Τὸ χρυσίον γοῦν, τοὺς λίθους, τοὺς μαργάρους,

εἰ καὶ σὰ δῶρα, νῦν ἐμὰ κρίνων δέχου,

βασιλέως δὲ τὸ στέφος τῆς συζύγου

λάμπρυνε νίκαις κατὰ γῆν μὲν καὶ πάλιν,

30 ταῖς δ' ἐν θαλάσσαις συμμάχει ναυμαχίαις,

ἐχθροὺς παριστῶν ὠχρειῶντας τῷ τρόμῳ,

βίου δὲ μακροὺς προσμετρήσας ἡλίου,

ἀμφοῖν μένειν δὸς εἰς δαΐζων χλόην.

99 (φ. 38^b). «Εἰς εἰκόνα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἀνακαινισθεῖσαν παρὰ τοῦ Μιχαὴλ τοῦ Τατικίου».

Ἔχει ὅλον ὡδε:

Τροχοῦ μὲν οὐκ ἴσχυσεν ἀγρότου τάσις
ὄστων μέχρι θραύουσα σιδήρων βίαις
τὸν χρύσειον Χριστοῦ σε συντρέψαι στάχυν·
τῆς πίστεως κόκκος γὰρ ἐξήνθει πλέον.

5 στροφῆ τροχοῦ χρόνου θε τοῦ κυκλοδρόμου
πάνεις φθορὰν ἄγουσα τῆς φθορᾶς ῥύμη
ἴσχυσε τὸν σὸν ἐξαμαυρῶσαι τύπον.

Ἐγὼ δ' ἐπ' αὐτῶν καρδίας τῶν ἀυλάκων
βαλὼν πόθου σοῦ μυστικόν, μάρτυς, σπόρον

10 καὶ πίστεως σχὼν στάχυν¹ ἐρριζωμένον
ἀνάλογόν σοι τοῦ σπόρου καρπὸν φέρω
Κόμνηνοφυῶν Μιχαὴλ δένδρων κλάδος
καὶ Τατικίων εὐκλεῶν τὸ πατρόθεν

τὸν πρὶν μαρασμὸν σῆς θεᾶς ἀναξέων.

15 ἄνθος δὲ διδοὺς καὶ νέου κάλλους ἔαρ·

Σὺ δ' ἄλλ' ἀθλητῶν ἐντρύφημα καὶ κλέος.

Γεώργιε, ζῶν ἐν θεῷ τρυφῆς μέσον,

εἰ καὶ θερισθεὶς δημίων ὠφθης ξίφει,

δέχου τὸ δῶρον τὸ πρόθυμον συμμέλει

20 καὶ σῶν χαρίτων ἐμπυλῶν σε μὴ λίποις

νῦν μὲν χρόνων ἄγοντα τῆς ἥδης ἔαρ

δεικνύς βίου θάλλοντα ταῖς εὐπραγίαις

καὶ τοῦτο τηρῶν ἄχρι λευκὸς ὁ στάχυς.

Ἐπεὶ δὲ καιρὸς συγκομιδῆς πρακτέων,

25 τοῦ κοσμικοῦ φθάσαντος ἀφύκτως θέρους,

ἀχυρμιάς μὲν παισμάτων σκεδαννύων

πνοαῖς προσευχῶν τοῖς κακοῖς ἀντιπνόων,

φ. 39^a || εἰς δ' ἀποθήκας οὐρανῶν ἀειχλόους

¹ Ἡ λέξις στάχυν κατὰ διόρθωσιν ἄλλης τὸ πρῶτον γραφείσης, νῦν δ' ἀδιαγνώστου

ὡς σῖτον ἔνδον ἐν... ἠγνόνημένον
 30 τροφὴν με, Χριστὲ, τῆς τραπέζης δέξιαν
 αἰτῶ σε ταῦτα πίστεως θείοις νόμοις.
 Αὐτὰ μοι γούν σου προστατοῦντος σωζέτω.

100 (φ. 39^a). «Εἰς τὴν εἰκόνα τῆς ἁγίας Ἄννης τ.....ης
 λεγομένης».

Ἔχει ὄλον ὡδε·

Τίττειν μὲν ἐκρίθησαν ἐν λύπαις τέκνα
 γυναῖκες Εὐας δυσπλαθοῦς
 σὺ δ' Ἄννα Χριστοῦ μητρομήτορ κοσμία
 χαίρουσα τίττεις τῆς

5 Ὡς τὸν τόκον γούν εἶχες ἐξηλλαγμένον
 καὶ μετρίων ἄν ἠσθάνου τῶν ὠδίνων·
 πάντως γὰρ ἄν καὶ τούτου προδραμεῖν ἔδει
 φρικτοῦ.

Αἰτῶ σε τοίνυν, πριγκίπων παῖς Μαρία,

10 Ῥώμης νέας ἀνασσα, ῥηγῶν ἐκγόνη
 κουφισμόν εὐρεῖν τῆς βίας τῶν ὠδίνων,
 ὥρας καλούσης ἐκτεκεῖν ἐν πορφύρᾳ
 καὶ κοινοχαρμόσυνον ἐκδρῦειν τόκον
 ἀνακτι δέξαι Μανουὴλ τῷ συζύγῳ.

101 (φ. 39^a). Ἀνεπίγραφα δημοτικὰ εἰς Μανουὴλ τὸν Κομνηνὸν
 ἐπὶ τῇ Χριστοῦ ἀναστάσει.

Ἔχουσιν ὄλα ὡδε·

Πρῶτον προσφώνημα Χριστοῦ νεκρῶν ἐξαναστάντος
 ταῖς μαθητρίαις Χαίρετε, τοῖς μαθηταῖς Εἰρήνην.
 Καὶ νῦν αὐτάναξ Μανουὴλ Χριστὸς χειρὸς Κυρίου
 ἔγερσιν τούτου τὴν φρικτὴν λαμπρῶς πανηγυρίζων
 5 χαρὰν εὐαγγελίζεται καὶ σταθερὰν εἰρήνην,
 πᾶν ἔθνος θεῖς ὑπόσπονδον καὶ δοῦλον Ῥώμης νέας.

Στολῇ λευκῇ μὲν ἠστραπτε, τοὺς βλέποντας ἐθάμβει
 ὁ κῆρυξ τῆς ἐγέρσεως ἐκείνης νεανίσκος.

Ε.Υ.Δ τῆς τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ὁ τῆς εἰρήνης δ' ἄγγελος Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ
 Χριστοῦ τὴν ἐξανάστασιν ἐν δόξῃ θριαμβεύει
 5 ἀστράπτων καὶ λευκότητι στολῆς καταμαργάρου,
 ἀλλὰ καὶ νίκην τὴν λευκὴν πάντο[τε] . . βελ[ι] . . σας.

Εἰ καὶ τὸ πρὶν οἱ βασιλεῖς μετὰ καὶ τῶν ἀρχόντων
 συνήχθησαν κατὰ Χριστοῦ . . [ὑ]ντες, ἐκκεντοῦντες.
 ἀλλ' ἀναστάντα σήμερον χαρ[οποι]ῶς δοξάζει
 αὐτάναξ μέγας Μανουὴλ, πᾶς ἀρχων, σύμπας δῆμος.
 5 σταυροῦ τὸν τύπον ἀνιστῶν σύμβολον νίκης νέ[ας]
 καὶ τῆς εἰρήνης σύνδεσμον γῆς τῶν μερῶν τετράτης.

Χριστὸς ὁ πάντων βασιλεὺς ἐλευθερίαν γράφων
 τοῖς ἐξ Ἀδὰμ δουλεύουσι τῆς ἀμαρτίας νόμῳ
 χεῖρας κοῖ πόδας αἵματι καὶ τὴν πλευρὰν ἐβάφη,
 χεῖρας δ' ἐχθρῶν ἐν αἵματι καὶ πόδας ἐρυθράνας
 5 τῷ θεωνύμῳ βασιλεῖ καὶ τοὺς βαρβ[άρους] τρέψας]
 ὑμνεῖ τῶν νῦν ἐξαναστάς ἐξ εὐχαρίστου γνώμης.

Τὸν λίθον μὲν ἐκύλησεν ἄγγελος πρὶν τοῦ τάφου
 δεικνὺς ὀθόνας σώματος κενὰς ἐσφυρnisμένας,
 λίθον δὲ νῦν ὁ βασιλεὺς ἐξαγαγὼν ἐξ [ἔ]ω,
 ἐν ᾧ τῶν ἡλῶν ἐκ[σπασ]θεῖς Χριστὸς κατεσφυρnisθη
 5 προάγγελος ἐγέρσεως γεγένηται τῆς τούτου
 καὶ νῦν αὐτὸς βασιλικῶς ὀδη[εύων] μεγαλύνει.

Χθὲς μὲν τοῦ ξύλου καθελῶν ἐβάστασεν ἐπ' ὤμων
 τὸν ζωοδότην Ἰωσήφ καὶ συνειλεῖ σινδόνι,
 λίθον δὲ χθὲς ὁ βασιλεὺς ἄρας ἐπὶ τῶν ὤμων
 κατεσπαργάνωτο δεσμοῖς τοῖς ἀναξίσις.
 5 Νῦν προοδεύει τοῦ σταυροῦ τὸν τύπον ἀνεγείρων
 καὶ τὴν ἀνάστασιν Χριστοῦ βασιλικῶς δοξάζων.

Ἐσείσθησαν τῷ φόδῳ σου πᾶσαι φυλαὶ βαρβάρων,
 πάντας αὐτῶν τοὺς φύλακας . . . νεκροὺς εἰργάσω,

κυλίσας λίθον κράτους σου καὶ τῇ φορᾷ συντρίψας.
 Καὶ νῦν Χριστοῦ τὴν ἔγερσιν αὐτάναξ θριαμβεύεις
 ὁ σὺν πατριάρχῃ καὶ χορῶ πολλῶν ἀρχιερέων
 θεοῦ Σοφίας πρὸς ναὸν ὡς ὄρος ἀναβαίνων.

Ἄνοιγομέν σοι, βασιλεῦ, τῶν καρδιῶν τὰς θύρας,
 ὀρῶντες προερχόμενον σὲ τὸν Χριστὸν Κυρίου,
 πιστεύομέν σοι λέγοντι Πᾶσιν ὑμῖν εἰρήνην.
 Θωρᾶν οὐχ εὖρης ἐν ἡμῖν ὡς διχογνωμονοῦντα.
 ὁ Οἶδαμεν πάντες τῆς πληγῆς ἐν τῷ ποδὶ τὸν τύπον.
 Μετὰ θεοῦ σε καὶ θεὸν καὶ κύριον αὐ[χ]οῦμεν
 καὶ σοὶ μακρότητα ζωῆς καὶ χαρμονῆς αἰτοῦμεν. φ. 396

Ἐξῆλθες ὡς ἐκ κιβωτοῦ τῶν σῶν ἐξ ἀνακτόρων,
 περιστερὰ κατὰχρυσε τῷ κάλλει γε τῶν τρόπων,
 εἶδες ἀνθήσαντα ὡ¹ κλάδον ἐλαίας ξένον
 τὸν ἐν ἐλαίῳ χρίσαντα θεότητος τὴν σάρκα,
 ὁ ὄνπερ ἐδόξασας Χριστὸν νεκρῶν ἐξαναστάντα.
 Αὐθις ἀνάστρεφε λοιπὸν, πᾶσιν εὐαγγελίζου
 κατακλυσμοῦ κατάπαυσιν βαρβαρικῶν ὑδάτων
 καὶ θείαν ἄλλην ἀπαρχὴν κόσμου δευτέρου νέου.

(Ἔπεται τὸ τέλος).

¹ Οὐδὲν λείπει ἐν τῷ κώδικι